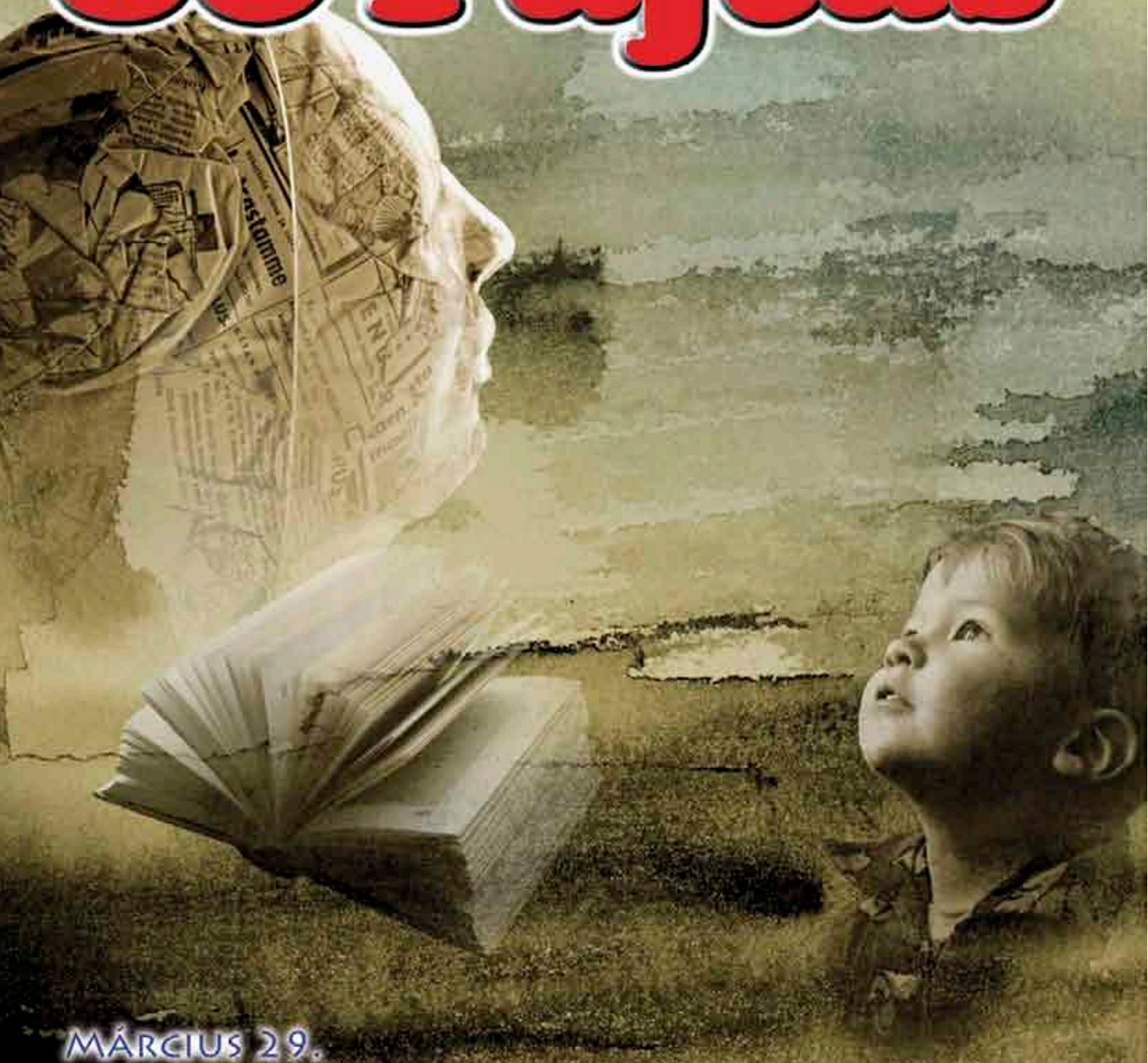

63. évf., 2009. III. 26., ára 50 dinár

11

Jó Pajtás

MÁRCIUS 29.

A VAJDASÁGI MAGYAR KÖNYV
ÉS OLVASÁS NAPJA

A jövő heti Jó Pajtás címlapja és posztere

A hét fotója

Nem szívesen emlékezünk a tíz évvel ezelőtti eseményekre, de azt sem szeretnénk, ha az újabb nemzedékek megfededkeznenek erről a gyalázatról: 1999. március 24-én robbantak a NATO első rakétái Újvidéken és Kraljevón. Hogy aztán a 78 napig tartó bombázás során – a mai napig pontosan meg nem határozott céllal – szétverjék országunk infrastruktúráját: hidakat, gyárat, középületeket. Romhalmazzá változott az ötnyelvű Újvidéki Televízió épülete, mindörökre megsemmisült az Újvidéki Rádió egész Európát besugárzó középhullámú adója, de „kollaterális kárként” a Jó Pajtás szerkesztőségének ablaka sem úszta meg az égi igazságszótást...

Különös tények Darwinról

Mostanában sokat hallani Charles Darwinról, hiszen születése 200. évfordulóját ünnepeljük, de – például Albert Einsteinnel ellentétben – az evolúciós elmélet atyjának életéről vajmi keveset tudnak az emberek.

Nagy titkokra nem derül fény. Darwin otthon ülő típus volt (miután visszatért a HMS Beagle-ön tett útról persze), és kitűnő férj. Aligha mondható el róla, hogy az a kalandor lett volna, akinek olyasvalakit gondolhatnánk, aki fiatalkorában öt éven keresztül a tengereket járta, később pedig kidolgozott egy elméletet, amelyről 150 évvel ezelőtti publikálása óta gyakorlatilag szünet nélkül vitatkoznak.

Mindazonáltal íme néhány különös tény Darwinról:

12 éves korában Darwin egy levélben bevallotta, hogy az iskolában csak havonta egyszer mosott lábat, mivel nem volt semmije, amit erre a célra felhasználhatott volna.

Darwin apja, Robert a Beagle útja előtt néha azon a véleményen volt, hogy Charles egy csödtömeg. Az idősebb Darwin, aki amúgy orvos volt, elküldte fiát az Edinburgh-i Egyetemre, hogy ő is orvosnak tanuljon, de Charlesnak később esze ágában nem volt apja hivatását választani.

Az idősebb Darwin kifakadt: „Semmi sem érdekel, csak a lövöldözés meg a patkányfogás. Szégyent fogsz hozni magadra és a családodra is.”

A Beagle-ön töltött idő alatt Darwin szinte végig hányingerrel küszködött, ami az egyik legfőbb oka volt annak, hogy a lehető legtöbb időt töltötte a szárazföldön a fedélzet helyett. A tengeri betegség így talán ahhoz is hozzásegítette, hogy több adatot gyűjtsön össze, mint ha egészséges lett volna.

Darwin majdnem lemaradt a hajóról, amely a Galápagos-szigetekre vitte, ahol felfedezte az evolúció bizonyítékait, és elkezdte sejteni, hogyan működik a természetes kiválasztódás. Robert FitzRoy kapitány először nem őt akarta tudományos segédnek választani a dél-amerikai partvidékre tett útjára. Amikor aztán mégis a 22 éves Darwint hívták meg, apja visszautasította az ajánlatot. Szerencsére Darwin nagybátyja meggyőzte Robert Darwint, hogy adja be a derekát. Időközben FitzRoy odaigért az állást egy barátjának, aki azonban öt perccel azelőtt, hogy Darwin megjelent volna a megbeszélésre, visszamondta azt. A két férfi egy hetet töl-

tött együtt, mielőtt úgy döntöttek, hogy kijönnek egymással, és a hajó még az éje vége előtt útnak indulhatott.

Miután meggyőződött elmélete helyességéről, Darwin több mint két évtizeden keresztül halogatta a fajok eredetének kiadását, mivel félt a fogadtatásától.

Az 1850-es évek végén Darwin megtudta, hogy a brit természettudós, Alfred Russel Wallace szintén megalkotta a saját evolúciós elméletét. Ez arra sarkallta, hogy gyorsabban befejezze saját könyvét. A londoni Linnean Society tudósai úgy oldották meg az elsőség kérdését, hogy a két férfi munkáját egyszerre adták ki 1858 júliusában. Később azért jutott Darwinnak a komolyabb elismerés, mert ő fejtette ki az elméletet nagyobb részletességgel.

Darwin és Wallace művét először észre sem vették. A Linnean Society elnöke 1859 májusában azt mondta, az előző évben nem történtek nagy felfedezések.

Darwin keresztény ember volt élete jelentős részében. A Cambridge-i Egyetemen még anglikán tiszteletesnek is tanult a Beagle útja előtt. Később agnosztikusnak, nem pedig ateistának tartotta magát.

Ilyen lenne egy igazi szép napom

deális nap fogalom alatt sok mindent el tudok képzelni. Egy teljes nap szabályok nélkül! De jó is lenne! Szóval az lenne a legjobb, ha egyedül birtokolhatnám az egész házat. Senki sem szólna rám, akármit is csinállok. Ja, és persze nem kellene minden lépésnél a tesóm játékaiba botladoznom. De álljunk csak meg egy percre! Talán mégsem lenne jó egyedül! Miután végigrágtam magam az összes kedvenc könyvemem, és megnéztem minden lehetséges filmet, biztos unatkozni kezdenék. Na persze! Egy teljesen tökéletes napon nyoma sem lehet az unalomnak! Még csak az hiányzik! Vagyis egyáltalán nem hiányzik! Talán egy jó házibuli... Igen! Ez az! Egy házibulit rendeznék! Az összes barátom részvételével..."

Így írt Barna Izabella, az óbecsei Samu Mihály iskola nyolcadikos tanulója a Napsugarban megjelent fogalmazásában.

Az **óbecsei Zdravko Gložanski iskolában** Horvát Regina magyartanár nő diákjai is elmesélik, számukra milyen lenne egy igazán szép nap. Itt van: **Karácsonyi Krisztina, Koós Csilla, Kiss Krisztina, Horváth Loretta, Tarján Barbara és Cseszék Gellért**. Mindannyian ötödikesek.

Barbara tagja a Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör táncsoportjának, s a görögországi út, a verseny lesz a számára az igazi szép nap.

– Már nagyon sok szép eredményt értünk el a táncsoporttal – kezd a mesélésbe Barbara –, s a görögországi föllépést, versenyt már nagyon várom. Az út csodaszép lesz, az autóbusból gyönyörködhetünk a szép tájban, hegyekben, folyókban... Aztán a görög táj! A tenger! Megmártózzunk majd

benne. S jöhet a verseny. Biztosan győzünk, mert nagyon szépen táncolunk ám. Ricz Róbert, a tanárunk, a kultúrkör elnöke kíséri el bennünket, s este szórakozunk majd. Egész éjjel főtt leszünk, így ünnepeljük meg a győzelmet. Csodálatos nap lesz ez.

Gellért is fürödni megy, csak nem Görögországba, hanem a Tiszára. No, nem most, majd a nyáron. Az igazi szép napok nyáron lesznek, amikor gondtalanul lehet pihenni, kirándulni.

– Reggel levinném a kutyámat úszni – mondja Gellért –, aztán én is megmártóznám. Ebédre hazamennék, mert a tesóm is velem jönne. Majd ebéd után az állataimmal foglalkoznék. Vannak nyulaim, melyeket meg kell etetni, kitisztítani a helyüket. Délután még játszanék a kutyámmal, aztán meg a tesómmal társasjátékoznánk. Este kompiznánk.

Karácsonyi Krisztina az egyébként nemigen barátságos testvérével töltene sok időt, akkor lenne szép a napja.

– Reggel sokáig aludnék – meséli Krisztina –, s valaki, mondjuk a mamám vagy anyukám az ágyba hozná a reggelimet. Mint a királykisasszonyoknak! De jó is lenne! Mivel Topolyán jár a tesóm iskolába, s mert más-kor nemigen akar velem foglalkozni, ezen a napon nagyon barátságos lenne hozzám. Mikor hazajönne a suliból, megbeszelnék, hogy a délutánt együtt töltjük. Társasjátékoznánk, tévéznék.

Kiss Krisztina is ezen a bizonyos szép napján az ágyba kérné a reggelijét. Reggeli után megsétáltatná a kutyáját, lemennének a Tiszára, majd útközben a lunaparkba is betérnének.

– Nagyon szeretek a Tiszára menni – mondja Krisztina –, de ha itt van a vidámpark, azt sem vetem meg. A nap fénypontja az esti buli lenne. Persze szünetben tartanám, mert másnap nem tudnánk fölkelni, ugyanis éjfélig tartana. Meghívnám a barátaimat, rendelnék tíz nagy pizzát, meg üdítőt innánk. Minden barátom ott aludna nálam, s jókat dumálnánk lefekvés után is.

Loretta is az ágyba hozatná a reggelit, délután elmennének a Zserbóba fagyira, utána sétálnának...

– Én is bulit rendeznék este, mint Krisztina – teszi hozzá Loretta –, csak én megkérném a barátnőimet, hogy hozzák el a kedvenc állataikat is, s bevinnék a szobába. Igaz, anyukám ezt nem engedné meg, de ezen a napon nem lenne itthon, azt csinálnánk, amit szeretnénk.

Csilla nem rendelné a kaját, hanem maga készítené, s megmutatná a mamájának, hogy ő is tud önállóan jókat főzni, meg kalácsot sütni. Micsoda sikerélménye lenne!

– Ezen a szép napon már reggel elmennek a Tiszára, mint Krisztina – kapcsolódik a beszélgetésbe Csilla –, mert szeretem a természetet, a csöndet, s ott aztán lehet olvasni. Mert imádom a könyveket. A tesómat is magammal vinném, meg is fürödnék. Dél körül hazamennék. Mire a szüleim hazajárnak a munkából, zöldséglevest főznék, meg halat sütnék, mert ez a kedvencem. Meg az almás pite. Azt is meg tudom sütni. Ez lenne egy igazán szép napom, azt tenném, amihez kedvem szottyan.

A színház világnapján..

„Színház az egész világ,
és színész benne minden férfi és nő”
(Shakespeare)

Kialszanak a fények, a tompa morajt felváltja a várakozással teli csend. Felmegy a függöny, és megkezdődik a játék. A szemünk előtt kibontakozik egy történet, mely megnevettet vagy elszomorít, szórakoztat vagy elgondolkodtat, melynek szereplőit egyre jobban megismerjük, pedig nem teszünk mást, csak nézünk, figyelünk. Egyszer gazdag díszlet és korhű jelmezek teszik teljessé a mesét, máskor pedig elég egy szék a színpad közepén, hogy értsük, átéljük a darabot. Külső szemlélőként vagyunk jelen, s mégis részesei vagyunk a színészek által élénk varázsolt történetnek, akik más bőrébe bújva játszanak a színpadon, s egyik este koldus, másnap már a király szerepében mulattatnak. Kevés embert hagy hidegen a színház varázslatos világa, s ezzel a **szabadkai Széchenyi István iskola** hatodikosai sincsenek másként. **Dudás Laura, Sisa Eleonóra, Horvát Krisztina, Birgermajer Martin, Husnyák Dávid** és **Szebenyi Viktor** rendszeres színházlátogatók, akik mindenképpen a színházi előadást részesítik előnyben a filmekhez képest. Mint mondják, hiába vesznek részt mindkettőben színészek, a filmek nem érnek fel a színház csodájával.

Krisztina szerint a színházban legtöbbször az életet mutatják be. Időnként régi idők elevelednek meg, máskor tele van az előadás fantáziával.

– Nekem a My Fair Lady tetszett eddig a legjobban, a díszlet és a jelmezek pontosan visszaidézték azt a kort, amikor játszódtott. Szeretem a zenés darabokat, ez pedig ilyen volt, de a vígjátékok is tetszenek. A Népszínház és a Gyermekszínház néhány előadását láttam. Szívesen belekóstolnék a színészetbe is, de nem szeretnék igazi színész lenni, mert

szerintem nagyon sok időt elvesz az életünk-ből. Nem hiszem, hogy nagyon nehéz lehet eljátszani egy szerepet, de nem is lehet mindent megtanulni. Tehetség is kell hozzá, hogy jók legyünk a színpadon – véli Krisztina.

– Szerintem nagyon tehetséges színészeink vannak, nagyon tetszenek az előadások, amelyeket eddig láttam, de biztosan nagyon sok időt fordítanak rá, hogy ilyen jók. Én is szerepeltem már az iskolában, de valahogy nem az én stílusom a színészkedés. Nehéz belebújni más bőrébe, és úgy eljátszani a szerepet, hogy az a közönségnek is tetszen. Bár... el tudnám magam képzelni színészként is. A lámpalázzal meg tudnék birkózni, és bár tehetség is kell hozzá, a legtöbb dolgot meg tudnám tanulni – mondja Eleonóra. Krisztinához hasonlóan ő is a zenés-táncos darabokat kedveli, és szerinte a My Fair Lady egyike a legjobb előadásoknak, amit eddig látott.

Viktor a vígjátékokat szereti, a komolyabb darabok egyelőre kimaradtak az életéből, bár szívesen megnézne egyet-kettőt.

– Szerintem díszletek és jelmezek nélkül is el lehet érni ugyanazt a hatást, habár azok is kellene. Nem tudom megmondani, mitől különleges a színház, talán a színészek miatt. Nekem nagyon tetszett A mese marad című előadás. Szívesen kipróbálnám, milyen színésznek lenni, és ha lenne az iskolában valamilyen darab, elvállalnék egy mellékszerepet. Sok figura van, amit eljátszanék, bár szerintem nincs meg bennem az a tehetség, ami ehhez kell – állapítja meg Viktor.

Dávid anyukája a Gyermekszínházban dolgozik, ezért a legtöbb előadást sikerül megnéznie. Egyik kedvence a Szélkirály, míg a Népszínház előadásai közül az Indul a bakterházat emeli ki.

– Nekem természetes dolog a színházba járás, de még sosem szerepeltem, és nem is érek kedvet hozzá. Nem vagyok rá alkalmas, és

nem is vonz. Szerintem a színészek a hétköznapokban ugyanolyanok, mint bárki más, csak a színpadon különböznek a többi embertől. Mindenképpen tehetségesnek kell lenniük, hiszen nem könnyű a szerepből, amire hosszú időn keresztül készülnek, csak úgy kilépni és ismét a régi lenni. A komédiákat nagyon szeretem, de például szeretném megnézni a Hamletet is bábelőadás formájában.

– Szerintem nagyon népszerű a színház, és kell is színházba járni, mert szórakoztat és érzelmileg is hat ránk, tanulni is lehet belőle. Ez egy élő világ, más mint a film – jelenti ki Martin. – Engem nem vonz, hogy színész legyek, de biztosan érdekes lehet másvalakit eljátszani. Nehéz lehet színésznek lenni. A díszletek megtervezésében például már részt vennék, legalábbis kipróbálnám. Az előadások közül eddig a Charlie nénye és az Indul a bakterház tetszett a legjobban, szeretem a komédiákat. Elég sűrűn járok színházba, ami gyerekeknek való, arra vagy az osztállyal vagy a szüleimmel megyek el.

Laura szerint nehéz megtervezni a díszletet és jelmezeket, de a színészek munkája a legnehezebb, mivel nem mindegy, hogyan jelenítik meg a darab írójának mondanivalóját.

– Nagyon szeretek színházba járni, mindig nagy élmény megnézni egy előadást. Vannak olyan darabok, amelyek mélyebb nyomot hagynak bennem, míg másokat elfelejték. Szerintem egyformán nehéz a színészek és a filmszínészek munkája is, de egyiket sem próbálnám ki, mert lámpalázás vagyok, és nem érek magamban elég tehetséget. Inkább maradok nézőnek. Szerintem akkor nehéz eljátszani egy szerepet, ha az nem áll közel hozzánk, ha nem tudunk vele azonosulni. Bár ha bele tudjuk élni magunkat valamibe, akkor már megy, de mindenképpen tehetség kell hozzá – mondja Laura.

Sztojánovity Livia

Korhadékevők

A sivatagok és a jégpáncéllal fedett területek kivételével a Földön évről évre hatalmas mennyiségű növényi anyag képződik. Ennek számottevő része a növényevők tápláléka. Ezek azonban nem minden falevelet, fűszálat vagy ágat, törzset falnak fel élve, ugyanis a keletkezett növényi anyag többsége elhal, és gyakran avar vagy tőzeg formájában, vastag rétegben borítja a talajt vagy a vízmeder alját. Ezt a nagy tömegű táplálékforrást sok állati szervezet kihasználja. Az avarbontó szervezetek a növények számára ismét hasznosítható anyagokká alakítják át az élettelen biomasszát, amely így ismét a tápanyagok körforgalmának részévé válik.

Az elhalt növényi részek főleg a sejtfal nagy molekulájú szilárdító anyagaiból, a puhább, szálás cellulózból és a keményebb, de törékeny ligninből épülnek fel. Nem meglepő módon ezek az anyagok kémiai is igen ellenállóak, nehezen emészthetők. A növények ugyanis kivonják elhalásra ítélt részeikből az állatok számára is rendkívül értékes aminosavakat és fehérjéket, amelyekben a friss, üde hajtások eléggé gazdagok. Így az avar, a fa stb. nitrogénvegyületekben igen szegény, silány táplálék.

Mivel az állatok mozgékonyak és energiaigényesek, ezért nagy tápértékű, gyorsan emészthető táplálékot igényelnek. Ugyanakkor sokuknak az elhalt növényi részek is kiváló erőforrást kínálnak, ezért a belőlük élő állatok faj- és egyedszáma igen nagy. Legismertebbek közülük a talajban tömeges földigiliszták. Este az erdőben helyenként az eső szitálásához hasonló, csendes avarzörgés hallik mindenfelől; ezt a hangot az avardarabkákat a talajba lehúzó giliszták keltik.

Giliszták és kisebb méretű, rokon gyűrűsférgék a vizek iszapjában is élnek, és talajlakó rokonaikhoz hasonlóan szintén lebontó szerepük van. Más avarfogyasztók viszont nem ássák magukat mélyen a talajba. Avarral táplálkozik néhány, kis testű csiga- és számos atkafaj, szárazföldi ászkarakok, az ezerlábúaknak is nevezett vaspondrók és más ikerszelvényesek, a rovarok közül az ugróvillások, a fatetvek, illetve számos bogár- és légyfaj lárvája.

Fával élnek a farontó lepkék, a fadarazsak, a díszbogarak, a cincérek, a szűbogarak, az álszúk és még sok más rovarcsoport lárvái, esetenként kifejlett egyedei is. Közülük bizonyos fajok csak az erősen korhadó fában tanyáznak (mint a rózsabogarak vagy az orrszarvú bogár lárvái), de gyakran az avarban is megtalálhatók.

A keményebb faanyagban furkáló más rovarfajok olykor az élő fába is betelepednek, de lebontó munkájukat a fatörzs pusztulása után is folytatják, mint a cincérek és a szúk. A trópusi területeken

Árvaszúnyoglárva a vízfenéken....

...és kinyagítva

Fotó: Buzás Endre

mindenütt ott munkálkodnak a fejlett rovarállamaikról híres természetek. Nagy egyedszámú, társas életű ízeltlábúak, nemritkán a több méteres magasságot is elérő természetvárban élnek, ahol a dolgozók gondoskodnak a lakók ellátásáról. Főleg faanyagot fogyasztanak, de egyéb növényi eredetű eleséget is „megkóstolnak”.

A vizek táplálékláncában legalább olyan fontos szerepet játszanak a lebontók, mint a szárazföldön. Az aprítók közé tartozó bolharák, egyes csigafajok, bizonyos tegzesfajok lárvái a vízbe hullott avarral, illetve a vízinövények maradványaival táplálkoznak. Más állati szervezetek, például a már említett vízigiliszták, valamint bizonyos légy- és árvaszúnyoglárva inkább a lisztfinomosságú szerves törmeléket fogyasztják, amely részben éppen az aprítók ürülékéből keletkezik. A finom szemcsés szerves anyag egy részét a víz mozgása lebegésben tartja, így a kagylók, a hálószővő tegzesek, a csípőszúnyoglárva és más szűrőgető életmódú fajok fő táplálékát alkotja.

A gazdag és változatos lebontó közösségek hasonlóan gazdag és változatos ragadozó és élősködő közösségeket tartanak el az avarban, a fakéreg alatt és a vízmeder alján.

G. Zs.

Földigiliszta

Ugróvillás

Kis állatok – nagy gondok

Az elárvult, magukra maradt kis állatok felnevelése sok szakismeretet és türelmet kíván. Az állatkertek alkalmazottai mesélhetnek erről érdekes eseteket. Gondot okoznak a fiatal, tapasztalatlan nőstények is, amelyek nem tudják, mihez kezdjenek kicsinyeikkel. A vadonban eltanulják idősebb társaiktól a teendőket, de fogságban nem áll előttük a követendő példa.

Egy fiatal csimpánzanya rémülten nézte a nyivakoló „csomagot”, majd felkapta, és a papa karjába próbálta tenni, de az ijedten menekült az „ajándék” elől.

A mindössze 95 grammos kispanda vagy macskamedve kölyköt az ápoló csapzottan, dermedten találta a ketrec padlóján. Megfűrösztötték, jól megdörzsölték, megszáritották, majd elektromos párnára fektették. Külön gondot okozott az etetés, az anyatej összetétele ugyanis fajonként változik, s ha nem felel meg az állatka igényeinek, bélhurutot kap, és elpusztul. Az ápolók macskakölyköknek szánt tejkészítménnyel próbálkoztak.

A fiatal állatnyák néha „agyonszeretik” kicsinyüket. Egy fiatal gibbonanya valódi „majomszeretettel” gondozta kölykét: mellére ölelte, állandóan tisztogatta, nyalogatta, oly hevesen, hogy kisebesedett a kicsi pófácskája.

Egy kuduantilop az állatkertben nem hagyta szopni borját. Nyilván csiklandós volt: amint a kicsi a tőgyéhez ért, lábával félrependítette. A „szoptatási ceremónia” három ápolót vett igénybe: az egyik friss lucernával kínálta a mamát, hogy a figyelmét elterelje, a másik gyengéden az oldalát simogatta, a harmadik

a tejforráshoz terelte a borjút. A tengerparton talált árva kis borjúfóka egyáltalán nem akart szopni, de más tejet nem is adhattak volna neki, a főkatej ugyanis nem tartalmaz cukrot, a többi tej azonban igen. Így hát különleges „heringlevest” készítették számára: a halhúst mixerben összekeverték zabpehellyel és felfőzött vízzel. Ezt a híg kását óriási fecskendőbe szívták fel, majd gumicsövön át egészen a kisfóka gyomráig fecskendezték be naponta hatszor. A kis árva szépen nőtt, és nagyfóka lett belőle.

Az egyik erdésznek egy árva őzgidával gyűlt meg a baja. Az őzike baj nélkül kiszopta ugyan a cuclisüveg tartalmát, de nem tudott ürítkezni. A vadonban ugyanis a suta „elfekteti” gidáját, és érte megy, amikor elérkezik a szoptatás ideje. A rejtekhelytől jó távol megnyalja gidácskája ülepét, mire az tudja, hogy „most már lehet”, és ürítkezik. Így a fekhely mindig szagtalan és tiszta marad. A fogságban hiányzott a mama, hogy megadja a jelt, s bizony a gidácska hasa kezdett aggasztóan puffadni. Végül a ház hűségese kutyája segített: elől-hátul alaposan körülnyalta, „megmasszírozta” a kicsikét, mire az végre könnyíteni tudott magán.

Bitay Éva

Miért hullatnak krokodilkönnyet a krokodilok és a teknősök?

Már nagyon régen megfigyelték, hogy a Nilus mentén élő ragadozók, a krokodilok szemében könnyek jelennek meg, miután elfogyasztottak egy zebrát vagy antilopot. Vajon a nagy áldozatot siratják büntudatukban? Valószínűleg nem. A könny ugyanis a sómirigyek váladéka. A táplálékkal felvett felesleges só így választja ki az állat. Az óriásteknőcök sem a magukra hagyott tojásaikat siratják, amikor a tenger felé döcögnek. A megivott tengervíz felesleges sóját választják ki a sómirigyek, amelynek kivezetőcsöve a szemhéjra nyílik. De ehhez hasonlóan sótalánítja szervezetét szinte minden tengervízet fogyasztó állat is.

Sz-ny

A feltámadásba vetett hit

A tanítványok kis csoportja meggyőződött arról, hogy Jézussal valami rendkívüli dolog történt, sokkal jelentősebb, mintha egyszerűen sikerült volna túlélnie a keresztre feszítést. Az előttük megjelenő Jézus egyáltalán nem látszott sápadt, fokozatosan felépülő sebesültnek. Ellenkezőleg: dicsfény ragyogta be!

Nem hasonlított kísértetre sem, hiszen megérinthették, beszélgethettek, sőt együtt étkeztek Vele. De mindenképpen ugyanarról a Jézusról volt szó, akit néhány nappal korábban keresztre feszítettek, hiszen a kételkedőknek még azt is megengedte, hogy megtapogassák sebeit.

Jézus legyőzte a halált. Isten feltámasztotta Őt, lehetővé tette számára, hogy felfoghatatlanul titokzatos, de mégis felismerhető, megdicsőült testben jelenjen meg a tanítványai előtt.

Miért fontos a mai keresztény számára a feltámadásba vetett hit?

Azért, mert ez bizonyítja, hogy Jézus valóban az volt, akitnek mondta magát.

Pál apostol Kr. u. 55 körül írta első levelét a korintusi keresztényeknek. Ebben emlékeztette őket arra, amit 49-ben élőlőzében is elmondott nekik:

„Elsősorban azt hagytam rátok, amit magam is kaptam: Krisztus meghalt bűneinkért az Írás szerint, eltemették és harmadnap feltámadt, ismét az Írás szerint. Megjelent Péternek, majd a tizenkettőnek. Később egyszerre több mint ötszáz testvérnek jelent meg, ezek közül a legtöbben még élnek, néhányan azonban már meghaltak. Azután Jakabnak jelent meg, majd az összes apostolnak.”

E szavakban rejlenek a keresztény hit gyökerei. A feltámadt Jézus Krisztusról szóló igazságok szájról szájra terjedtek a közvetlen szemtanúktól a későbbi követőkig. Pál apostol alaposan ellenőrizte mindezeket az adatokat. Alkalma volt beszélgetni az apostolokkal, alig néhány évvel a keresztre feszítés és a feltámadás eseménye után, és arra a megállapításra jutott, hogy tudósításaik megbízhatóak. Ezenkívül százával ismerte azokat a szemtanúkat, akik még mindig életben voltak, és alá tudták támasztani az apostolok állításait. A feltámadás számunkra is bizonyítja, hogy Jézus a Krisztus. Ha nem lett volna feltámadás, ma már senki sem emlékezne Jézus Krisztusra, és nem létezne a kereszténység.

Közvetlenül halála előtt Jézus felkiáltott: „Beteljesedett!” Kín szenvedésével és áldozati halálával ugyanis magára vállalta az emberiség bűneiért járó büntetést. Ez volt a megváltás. Jézus magára vette a bűnt, amely elválasztotta az embert Istentől.

Ezért állítja Pál apostol egyik levelében, hogy ha Krisztus nem támadt volna fel, akkor a keresztények hite hiábavaló volna, hisz továbbra is bűneikben élnének. Sőt hozzáfűzi, hogy „Ha Krisztus tényleg nem támadt fel, akkor mi vagyunk a világ legnyomorultabb teremtsései.”

Jézus nem azért támadt fel, hogy élvezze az örökkévalóság boldogságát. Tanítványainak egyszer ezt mondta: „Mivel

MS Mester: Krisztus feltámadása

én élek, ti is élni fogtok.” Pál apostol „elsőszülöttnek” nevezte Őt, elsőnek azok közül, akik Isten kegyelméből fel fognak támadni. Jézus áthidalta az Isten és az ember között tátongó szakadékot, hogy mindazok, akik bíznak Benne, diadalt arassanak a halál felett.

Jézus feltámadt és él, s ez azt jelenti, hogy a mai keresztények is találkozhatnak Vele. Ő ma is az ember megváltója és ura. Ezért jelenthette ki Pál apostol, hogy az ember Krisztusban új teremtsé válik. Önmagáról pedig teljes meggyőződéssel állította: „Nem én élek már, hanem Krisztus él bennem.”

Andrew Knowles
Út a hithez című könyvéből

Március 26.

Ma Emánuel, Tormás napja van.

Emánuel

A héber eredetű bibliai név az Immánuel névből származik. Jelentése: ve-lünk az Isten.

Tormás

Régi magyar személynév, a torna nő-vénynevből származik.

1804 (205 éve történt)

Bécsben meghalt Kempelen Farkas polihisztor, természetbúvár, a 18. század egyik legjelentősebb magyar tudósa és feltalálója.

1911 (98 éve történt)

Megszületett Tennessee Williams amerikai író, költő. Világhírű drámái: A vágy villamosa, Macska a forró bádorgtetőn, Az ifúság szép madara és a Múlt nyáron hirtelen.

Március 27.

Ma Hajnalka, Ágoston, Augusztá, János, Alpár napja van.

Augusztá

Az Augusztusz férfinév női párja, amely latin eredetű név. Jelentése: magasztos, fennkölt.

Alpár

Török, magyar eredetű név. Jelentése: hős férfi.

1962. március 27. (47 éve ünnepeljük)

Színházi világnap. A Nemzetközi Színházi Intézet bécsi közgyűlése 1962-ben elhatározta, hogy megemlékeznek a Párizsban működő Nemzetek Színházának 1957-es évadnyitójáról.

1472. március 27. (537 éve történt)

Meghalt Janus Pannonius (eredeti nevén: Csezmiczei János) humanista, latin nyelven alkotó költő, a magyar világi líra első jelentős képviselője. A ferrarai és a padovai egyetemen tanult. A királyné főkancellárja, az ország egyik legbefolyásosabb embere lett. Kezdetben Mátyás híve volt, majd szembekerült politikájával. Emiatt menekülni kényszerült, Zágráb mellett érte a halál. Búcsú Váradtól című versében jelent meg először a magyar

táj szépsége. Hazatérése után ért pályájának csúcsára, az egyéni hangú, sajátosan magyar líra szülőatyja lett. Latin nyelvű verseiben ő írt először a testi szenvedésről és az élni akarásról (Midón beteg volt a táborban). Már a 15. századtól kötetek jelentek meg Magyarországon és külföldön egyaránt.

1845 (164 éve történt)

Megszületett Wilhelm Konrad von Röntgen a röntgensugarak felfedezője.

Március 28.

Ma Gedeon, Johanna, János napja van.

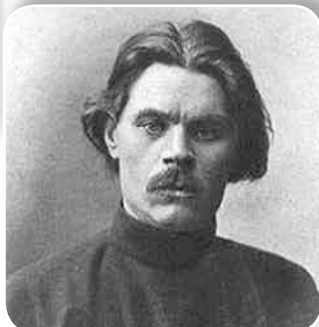
Gedeon

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: kétélű kard, kardforgató, sebzett kezű, romboló, pusztító, harcos, vágó.

Johanna

A János férfinév latin Johannes formájának a női megfelelője. Jelentése: Jahve megkegyelmezett.

1868 (141 éve történt)

Nyizsnyij Novgorodban megszületett Makszim Gorkij (eredeti nevén: Alekszej Makszimovics Peskov) orosz író, a szocialista realizmus egyik megalapítója, akinek fő művei: Éjjeli menedékhely, Az anya, Az Artamonovok. Később – a kommunista Szovjetunióban – Nyizsnyij Novgorod a Gorkij nevet viselte, nemrég kapta vissza eredeti nevét. (Nyizsnyij Novgorod egyébként Újvidék terszévárososa.)

1797 (212 éve történt)

Nathaniel Briggs szabadalmaztatta a mosógépet.

Március 29.

Ma Augusztá, Bertold, Jónás, Taksony napja van.

Augusztá

Az Augusztusz latin eredetű férfinév női párja. Jelentése: magasztos, fennkölt.

Jónás

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: galamb.

1885. március 29. (124 éve történt)

Megszületett Kosztolányi Dezső költő, író, publicista. A Nyugat egyik szerzője. Legismertebb művei: A szegény kisgyermek panaszai (versciklus); Nero, a véres költő; Édes Anna; Pacsirta (regények).

1905 (104 éve történt)

Megszületett Rejtő Jenő, Fülig Jimmy, Vanek úr megalkotója.

1976 (33 éve történt)

Megszületett Jennifer Capriati amerikai teniszezőnő.

Március 30.

Ma Zalán, Izidor, Gujdó napja van.

Zalán

Anonymus szerint a honfoglalás előtt a Duna-Tisza közén uralkodó vezér neve Salanus volt. Ezt a nevet a Tisza torkolatánál fekvő Slankamen (Szalánkemén) helységnevből alkotta a krónikaíró. A név mai formája 19. századi téves olvasat alapján, Vörösmarty Mihály Zalán futása című hőskölteménye nyomán vált ismertté.

Izidor

Görög eredetű név. Jelentése: Ízisz (egyiptomi istennő) ajándéka.

1867 (142 éve történt)

Az Amerikai Egyesült Államok megvásárolta Oroszországtól Alaszkát 7,2 millió dollárért.

1968 (41 éve történt)

Megszületett Céline Dion énekesnő.

Március 31.

Ma Árpád, Benjámin, Ákos, Johanna, Villő, Gujdó, Szonóra, Kornélia napja van.

Árpád

Régi magyar név, az árpa szó -d kicsinyítő képzős származéka.

Benjámin

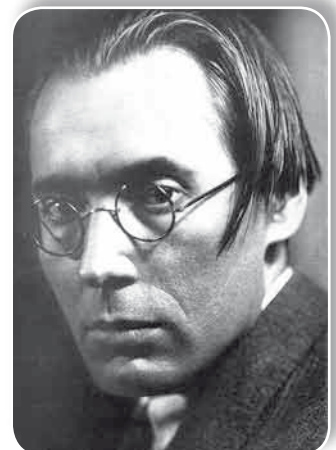
Héber eredetű bibliai név. Jelentése: szerencse fia. (Más magyarázat szerint: a jobbnak a fia.)

1889. március 31. (120 éve történt)

Elkészült Párizs jelképe, az Eiffel-torony. Gustave Eiffel-ről (1832–1923), az építőről kapta a nevét, akinek mellszobra ma is ott látható az északi pillér tövében. Az építmény a francia forradalom centenáriuma rendezett világiállításra készült. Jelenleg a később felszerelt tévéantennákkal együtt 326 méter és 75 centiméter magas.

1900 (109 éve történt)

Megszületett Szabó Lőrinc költő.

Április 1.

Ma Hugó, Pál, Urbán napja van.

Hugó

A Hug- kezdetű, germán eredetű nevek rövidülése. A névelem jelentése: értelem.

Urbán

A név eredete: az Orbán névnek a latin eredetihez közelebb álló alakváltozata. A latin Urbanus névből származik, jelentése városi.

Április 1.

Bolondok, sületlen tréfák, átverések napja. A téltemető, tavaszköszöntő hagyományokon alapuló ünnepet már az ókori görögök is egymás megtréfálásával köszöntötték.

1893 (116 éve történt)

Hivatalossá lett a közép-európai idő, amely a greenwich-i nulla hosszúsági körhöz (GMT= Greenwich mean time) képest egy órával előrébb tart. Megszületett Otto Von Bismarck porosz miniszterelnök. Bismarck egy évtized alatt hozta létre a német egységet.

Amikor a bal kéz a jobb

A balkezesség ma még több jobbosnak furcsaságot, „más világot” jelent. Azonban egyre inkább elismerik, hogy nem másságról, nem betegségről van szó, azok az emberek, akiknek a bal kezük az ügyesebb ugyanolyanok, mint azok, akik inkább a jobb kezüket használják.

Tudjuk, hogy köztetek is sokan írnak, esznek bal kézzel, ezt használják játék vagy munka közben, mert egyszerűen ez az ügyesebb. Azt azonban kevesen tudják, hogy már a balkezeseknek is van világnapjuk, ez pedig augusztus tizenharmadika. A világ is egyre inkább elfogadja azokat, akiket régebben sutáknak, balogoknak neveztek. Még néhány évtizeddel ezelőtt is szülők, pedagógusok azon voltak, hogy a bal kézzel író gyerekeket átszoktassák a jobbkezességre. Ma viszont már mindenki tudja, hogy a balkezesség nem rossz szó, biológiai oka van. A balkezeseknél a jobb agyfélteke működése dominál, azaz az agyuknak ez az oldala játssza a vezető szerepet. Közismert, hogy az emberi agy két féltékéből áll, amelyeket az úgynevezett kérgestest köt össze. A féltékék testünk velük ellentétes oldalú részének mozgását és érzékelését irányítják, de ezenkívül eltérő feladatokat is ellátnak. A jobb félteke az átfogó gondolkodásért, az intuícióért és a térbeli tudatért felelős, míg a bal az elemző-logikus gondolkodásért és a nyelvi képességekért.

Tudományos kutatások tucatjai bizonyítják, hogy a balkezesség öröklött dolog. Ha mindkét szülő jobbkezes, mindössze 10–12 százalék a valószínűsége annak, hogy a gyerekek is az lesz, ám, ha mindkét szülő balkezes, már 45 százalékban balkezes gyerekek születnek. Ha csak az anya balos, akkor 25 százalék erre az utód esélye, ha az apa, akkor 20 százalék. És még egy érdekesség: az emberiségnek csak mintegy 0,5 százaléka képes egyforma ügyességgel használni mindkét kezét.

A jobb kézre átszoktatott gyerekek általában olvashatatlanul csúnyán írnak, előfordul, hogy felnőttként az autóvezetésnél, a tájékozódásnál gondjaik lesznek. Napjainkban már az óvodában kiderül, ki használja szívesebben a bal kezét, így mire iskolába kerül, az elsős tanító néni tudja, hogy osztályában egy-két gyerkőc „balos”. És tudja azt is, hogy az ilyen gyereket nem ültetheti jobb oldalra. Továbbá egy kis odafigyeléssel

Charlie Chaplin

Petőfi Sándor

Leonardo da Vinci

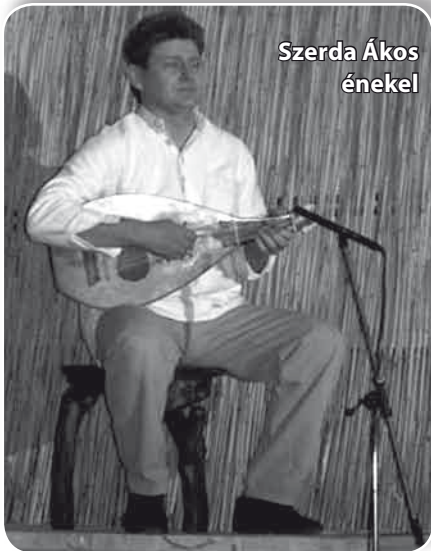
Szeles Mónika

megtanítható neki a helyes toll- és füzettartás, például úgy, hogy ne takarja a kezével, amit ír. Ezekre a dolgokra oda kell figyelni, mert a balkezes apró gyerekek nehezebben haladnak a tanulásban, mert nekik szinte folyamatosan „fordítaniuk” kell például azt, amit a tanító néni, tanító bácsi magyaráz, mikor a betűk, számok írására tanít, meghatározott dolgot rajzoltat, vagy akár egy egyszerű vonalat húzat a füzetbe.

Persze, minden könnyebb lenne, ha nálunk is megvásárolhatnánk azt a sok-sok ügyes eszközt, amelyek a világ más tájain már segítik a balosok életét. Ezek többek között konzervnyitó, kések, krumplihámzó, irodaszerek, golyóstoll, számológép,

vonalzó, amin jobbról balra van a számsor.

Egyértelműen leszögezhetjük, hogy a balkezesség éppúgy normális, mint a jobbkezesség. Kiemelkedően sikeres, eredményes balkezesekről tud a világ. Tiberius császár éppúgy balkezes volt, mint Leonardo da Vinci, Picasso, Chaplin, Petőfi, Nagy Sándor, az Amerikai Egyesült Államok elnökeinek legtöbbször. A sportban pedig olykor kimondottan előny, ha valaki balkezes vagy ballábas, gondoljunk csak Martina Navratilova, Szeles Mónika teniszütéseire, vagy Puskás Öcsi bombagóljaira!

Szerda Ákos
énekel

Magyar szimfónia

címmel március 15-ére emlékeztek Óbecsén

Palotás

Mindannyian tudjátok, hogy március 15-e nemzeti ünnepünk. Szerte a nagyvilágban, ahol csak ének magyarok, ezen a napon mindenhol megemlékeznek az 1848/49-es forradalomról és szabadságról.

A Petőfi Sándor Magyar Kultúrkör színház-terme március 15-én este zsúfolásig megtelt. Ott voltak a város kicsinyei és nagyjai. Mindenki kíváncsi volt a műsorra. Láttam kokárdát is föltűzve a kabátokra. Tudjátok, mi az a kokárda? Kőr alakú fodros szelű, nemzeti színű jelvény, melyet eredetileg a kalapra, a nők a hajukba tűztek. Olvastam, hogy 1848. március 15-én a pesti forradalom estéjén a Bánk bán előadásán Jókai Mór szónokolt a színpadon, amire így emlékezett vissza egy későbbi írásban:

„Látjátok ezt a háromszínű kokárdát itt a mellemen? Ez legyen a mai dicső nap jelvénye. Ez viselje minden ember, ki a szabadság harcosa; ez különböztessen meg bennünket a rabszolgaság zsoldos hadától. E három szín képviseli a három szent szót: szabadság, egyenlőség, testvériség. Ezt tűzzük kebleinkre mindannyian, kikben magyar vér és szabad szellem lángol! Ez aztán fordított a dolgon. A háromszínű kokárda helyreállítja a rendet. Aki háromszínű kokárdát akart feltűzni, annak előbb haza kellett menni. Tíz perc múlva a színház üres volt. És másnap minden embernek ott volt a mellén a háromszínű kokárda; aki köpönyegben járt, az a kalapjára tűzte.”

A topolyai Kodály Zoltán Művelődési Központ szakosztályainak ünnepi zenés, táncos

összeállítását nézhettük végig, melyben részt vettek az óbecsei táncsoportok is. A műsor kezdetén felemelő volt hallgatni, énekelni a Himnuszot.

Hogy honnan a címben a szimfónia? Mert a szimfónia négytétéles mű, és a Magyar szimfónia tétélei Erdély, Felvidék, Délvidék és Magyarország magyar néptáncokból álltak. Bemutatták őseink életét, szokásait, a honfoglalás korától kezdve, s fergeteges táncokban, néphagyományokban, népdalokban, szavalatokban gyönyörködhattunk. Méltóképpen ünnepeltünk.

Koncz Erzsébet
Fotó: Ricz Róbert

A Kaláris asszonykórus

A Szelence táncgyűttes

A Cirkalom táncgyűttes

István király

RÜGYFAKADÁS

Az első egyes története

Egyik nap a tanító néni bejelentette, hogy felelünk.

Természetóra volt. Nem készültem erre az órára. Abban reménykedtem, hogy nem szólít föl. Elkezdődött a feyelés. Nagyon rosszul éreztem magam. Ideges voltam. A tenyerem izzadt, a lábaim remegtek. Nem mertem a tanító néni szemébe nézni, csak a füzetet bámultam.

– Balázs Koppány! – szólalt meg a tanító néni.

– Jaj, de jó! – mondtam magamban. Előlről kezdett szólítani.

Kicsit megnyugodtam. Koppány sem valami fényesen tudta az anyagot.

– Ülj le! – parancsolta a tanító néni.

Lapozás következett.

– Varga Henrietta!

Mikor meghallottam a nevem, odafordultam a padtársamhoz, és hal-
kan mondtam neki:

– Sújál, mert nem tanultam!

Lassan feltápáskodtam, és jelentkeztem:

– Jelen!

Feltette a kérdést:

– I. világháború!

Hát ezt a leckét el sem olvastam, csak álltam és bámultam a táblát. Kap-
tam a második kérdést:

– II. világháború!

Meg sem tudtam szólalni. Még a légy zümmögését is lehetett hallani. A
szívem úgy dobogott, majd kiugrott a helyéről. Szégyelltem magamat.

– Tessék leülni! Elégtelen a feyelés. Nagy bánatosan helyet foglaltam.

Lehajtottam a fejem, senkire sem mertem nézni. A legnagyobb gon-
dom az volt, hogy otthon mit mondok anyunak. Elhallgattam az egyest.
Anyu hetek múlva szembesült az osztályzataimmal. Volt is nagy galiba
odahaza. Év végére sokat jelentkeztem, és kijavítottam a gyenge osztály-
zatot.

Igen, ez egyszer történt meg velem, de remélem, nem fog többet meg-
isméltődni.

Varga Henrietta, 5. osztály
Svetozar Marković iskola, Bácsföldvár

Az én rémem

Mindig síri csöndben vonulok el az előtt a ház előtt, ahol a rémek lak-
nak. Már reggel is félek egy kicsit, amikor az iskolába megyek, nemhogy
este, amikor edzésről vagy tánccról jövök haza. Félek, hogy egyszer meg-
esznek...

Egy este Nikivel a színházból jöttünk haza nevetgélve, nem is gondolva
a kutyákra. Niki biciklivel, én gyalog. A sötét utcában, amelyben csupán
két lámpa pislákol, a rémeink feleszméltek a hangunkra. Azt vettük ész-
re, hogy két fekete fenevad száguld felénk örült ugatással. Hát ezután jött
még csak a haddelhadd! Niki felpattant a bringájára, és tekerni kezdett,
mintha ő lenne Hamilton, aki le akarja rázni Massát, esetünkben a kutyá-
kat. Én pedig jó futó létemre futni kezdtem, de nem sokat értem el vele,
mert az egyik kutya ott loholt a sarkamban. Beszaladtam egy udvarba, Ni-
kit már nem láttam. Az egyik kutya visszavonulót fújt, később ment utána
a másik is.

– Nixi élsz még?! – kiabáltam rémülten, amikor megláttam a barátnő-
met az egyik lámpafénynél.

– Igen! – válaszolta kapkodva a levegőt. – Nem bírtam kikerülni még
a pocsolját sem, mert akkor elestem volna. Csupa sár vagyok! – mondta
már nevetve. Azóta is mesélgetjük egymásnak, hogy ki hogyan menekült
a két eb elől. Jókat nevetünk rajta, habár én még ma is megborzongok, ha
hallom az ugatásukat. Anya egyszer már megütötte autójával az egyik kutya
fejét, mert az autókra is rárontanak. Szemtanúja voltam, hogy egy lovas
kocsis is megugattak, és a kocsis megdobálta őket valamivel.

Remélem a gazdájuk egyszer ráébred, hogy tenni kéne valamit.

Triznya Dóra, 7. osztály
Október 18. iskola, Zentagunaras

Bal lábbal keltem fel

Nagy fejfájással ébredtem aznap. Alig tudtam kimenni a fürdőszobába,
hogy megmosakodjak, de ez nem segített. Mindenáron vissza akartam fe-
küdni az ágyba. De alighogy visszamentem, eszembe jutott, hogy ellenőr-
zőm lesz szerbből. Nem volt kedvem a tanuláshoz. Összecsaptam a házit.
Próbáltam megint tanulni, de nem ment. Minden zavart, még a testvérem
szuszogása is.

Elmentem az iskolába. Az első órán kaptam egy négyest, ami eléggé
lehangolt. Elkezdtem izgulni a szerb miatt. Jött a szerbóra is. Sokat kellett
gondolkodnom, mire mindegyik feladatot megcsináltam. Mielőtt átad-
tam volna a feladatlapot, elmondtam egy miatyánkot. Ettől még jobban
izgultam, mert az első feladatban, ami a legkönnyebb volt, hibáztam. Úgy
látszik, hogy a miatyánk nem nagyon segített, mert hármast kaptam. Vér-
piros lettem, és leizzadtam, mert nem tudtam, hogy mi vár rám otthon.

Szomorúan mentem haza. Mikor már nem bírtam tovább, azt mond-
tam magamban: „Lesz, ami lesz!”

Furcsa volt, hogy a szüleim nem szidtak össze, hanem azt mondták:

– Ez mindenkivel megtörténhet, ne add föl!

Aznap este gyorsan ágyba bújtam és elaludtam.

Ez volt az életem legrosszabb napja.

Mendrei Andrea, 5. osztály
Petőfi Sándor iskola, Újvidék

Színes vers

*Szeretem a málnát
meg a tündöklő sárgát.
Kékeslilát meg a
barnát, narancssárgát,
a bíborpirosat,
mint az esti alkonyat.*

*Ezek a színek gyönyörűek,
csupa csoda!*

Ótos Annabella, 5. osztály
József Attila iskola, Újvidék

**Maros
Linda**
**bácskerteszi
tanuló
rajza**

Jaj, csak ezt ne!

Jaj csak ezt ne, már megint nagydoli!

A nagydolgozat szót szerintem nem sok diák kedveli. Pláne akkor nem, ha egy tanár esetleg tanárnő szájából hallja. Ma én is ebbe a rémálomba estem. Ülök a leghátsó sorban és írom a nagydolgozatot, méghozzá magyar nyelvből. Legelső dolgom, hogy kiválasszam a megadott három cím közül azt, amelyik legjobban megragad engem. Ez elég kinkeserves feladat, mert fogalmam sincs, hogy melyikre mit is lehetne írni. A három címet inkább nem írom le, ugyanis a tanárnő lesz olyan kedves, és levon egy osztályzatot, ami nem túl kedvező lenne számomra. Miután hatalmas fejtörés árán sikerült kiválasztanom a címet, kipattan egy ötlet agyam szürkeállományából, hogy írhatnék a kirándulásról. Végül is meggondoltam magam, mert a tanárnőnek nagyon unalmas lenne körülbelül tízszer ugyanazt a fogalmazást elolvasni. Eszembe jutott az is, hogy leírom, milyen komoly kínlódást jelent egy diáknak megírni egy legalább egyoldalas összeálló szöveget úgy, hogy ráadásul szépen is írjon. Így született meg ez a szöveg. Remélem, ezzel nem negatív osztályzatot gyűjtök be, mert a verssel szerzett pecán túl még egynek felettebb nem örülne otthon a szülőanyám.

Ezt a szöveget ajánlom azoknak az embereknek, akik olvasni szeretnének inkább, ne olvassa olyan, aki művelődni szeretne!!!

Vígh Szilveszter, 8. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A futballpályán

Egy nap apuval elmentünk a futballpályára gyakorolni. Ott épp mérkőzés volt, így nem tudtunk azonnal kezdeni. A meccsen a Spartak és a Zenta csapata játszott.

A stadionban nagyon szép pálya van, amely pont száz méter hosszú, és ötven méter széles, a kapuk öt és fél métereseek, minden precízen van megcsinálva. A fűvet kéthetente nyírják, és újrastelik a vonalakat. A fű most is frissen volt nyírva, így gyönyörűen zöldellt. A futballpálya lelátója megtelt szurkolókkal, akik hangosan kiabálva buzdították a játékosokat. A stadion szinte életre kelt, a játékosok szaladtak, mint a villám! Az eredmény 3:1 lett a Zenta javára. Mikor véget ért a meccs, apu és én felvettük a focicipőnket, és elkezdtünk futni a pálya körül. Bemelegítés után messziről adogattunk egymásnak. Mikor apa megrúgta a labdát és eltalálta a kapufát, akkorát durrant, hogy visszahangzott az egész stadion. Egyszer csak betoppantak a barátoméék, és ezután együtt játszottunk. Apu és én, a barátom és apukája ellen. Mikor elfáradtunk, egy picit leültünk pihenni, majd újra heves játékba kezdtünk. A labda ide-oda repült, be a hálóba, ki a térfélre, élveztük a pályát, a fűvet, a játékot.

Lassan kezdett esteledni, a játéknak véget kellett vetni. Összeszedtük a kabátokat, labdákat és kicsit szomorkásan kivonultunk a stadionból, ahol már senki sem volt, csak a madarak csiripelése és a bogarak zizegése hallatszott.

Szabó Ádám, 5. osztály
Emlékiskola, Zenta

Gellér Éva doroszlói tanuló rajza

RÜGYFAKADÁS

Reggeli zűrzavar nálunk

A fenti cím a reggeli „szenvédéseimre” utal.

Hajnali öt óra. Óriási probléma felkelni a rémálom után...

– Még öt percet! Még öt percet! – nyarvogok anyunak.

Csak azt nem értem, hogy miért kell hatkor már ébreszteni! A kínlódások ekkor kezdődnek. Most nem érek rá a bajokkal foglalkozni. Mint egy átlagos gyerek, nekem is első a fürdőszoba. A nagy mosdás, fogmosás... Már nincs itthon senki rajtam kívül, mert édesanyám az autóban ül, és rohan a munkahelyére. Befejezem a tisztálkodást. Felöltözöm, és megfésülködöm. Jaj! A forró csokim kiszaladt! Mit mondok ha kérdőre vonnak??? Maradt egy kis időm. Legelőször fel kell takarítanom a rendetlenséget. Eközben az újságba is beleolvasok, mert eddig nem volt időm megnézni. A „szenvédés” végén egy kis időre bekapcsolom a számítógépet, és megnézem a képeimet. Közben zenét is hallgatok. Eszembe jut, hogy elfelejtettem megágyazni... Na, nem baj, majd ha hazaérek, elvégzem ezt a „borzasztó” feladatot... Jaj, ne! Már negyed nyolc! Elkésem a suliból!!! Hirtelen felkapom a kabátot. A táska a hátamon, a kulcs a kezemben, s már megyek is! Az iskolába érve észreveszem a kakaóoltot a pólómon...

Így zajlik nálunk az élet, a koránkelés miatt...

Szivéli Krisztina, 6. osztály
Csáki Lajos iskola, Topolya

Kedvenc időtöltésem

Az én kedvenc időtöltésem a számítógépes játékok.

Naponta játszom néhány órát a legizgalmasabb játékaim közül. A legérdekesebb játékaim: a Transformers, a Prince of Persia, a Halo 1, Halo 2 és a Call of duty. Ötéves koromban kaptam az első komputeremet. Emlékszem, mennyire örültem neki. Másnap kora reggel vettünk egy csomó CD-t. Alig vártam, hogy hazaérjünk, máris játszani kezdtem. 2007. december 14-én kaptam a második komputeremet, ez már plazma képernyővel rendelkezett, 4,75 GB a processzora, a memóriája 2 GB. Erős a grafikus kártyája is. Van vele DVD-író, nyomtató és optikai olvasó. Az új géppel lehetővé vált a legújabb számítógépes játékok játszása is. Apukám is boldog lett, hiszen így ő is többet bírt komputerezni. Anyukám nem nézi jó szemmel ezt a fajta szórakozást, helyette ő mindig az olvasást, illetve a tanulást javasolja. Ám én ebben a kérdésben egyelőre nem értek vele egyet.

Marad hát számomra a számítógépes játékok játszása, az én nagy-nagy örömömre.

Vituska Olivér, 5. osztály
Hunyadi János iskola, Csantavér

A megszelídítés története

Ez a történet a kutyámról szól, akit Bundásnak hívnak.

Bundi még kiskutya volt, amikor kaptam, ennek már hét éve. Kis fekete gombóc lett, mégis a Bundás nevet adtam neki. Nagyon rosszul viselkedett kiskorában, mert szétharapta a cipőket és a papucsokat. A tiszta, kite-regetett ruhákat letépdeste a kötélről. Hát, mi tagadás, sok munkába telt, míg betanítottam. Sok mindent folyamatosan kellett neki mondogatni, ismételni, hogy mit szabad, és mit nem. Lassan megtanult hallgatni rám, tud pacsit adni, focizni, ugrani, ülni. Sokat játszottunk együtt, és sétálunk is sokat. Ha sétálni szeretne, hozzám jön, és elém rakja a pórázát. Biciklivel is szoktam menni, olyankor olyan gyorsan szalad, hogy ő húz engem a biciklivel együtt. Kifelé is befelé is ki tudja nyitni a kaput a lábával. Addig piszkálja, míg nem sikerül neki. Sétáltatás után szokta a vacsoráját kapni, amit általában én adok oda neki.

– Bundi, vacsora! – szoktam kiabálni, és ő már a tányérja előtt vár rám. Nagyon büszke vagyok rá, hogy ilyen okos és szelíd.

A szelídítést és a betanítást kezdehetem előlről, ugyanis nemrég kaptam egy kis pulikutyát is.

Kovács Alex, 5. osztály
Ivan Goran Kovačić iskola, Szabadka

Csibi világot lát

Csibike társaival együtt tegnap kelt ki a tojásból. Kibújt Kotlós mama szárnyai alól, mert úgy gondolta, ideje megismerni a világot.

Meglátta az itatót, és odafutott megnézni, mi az. Kotlós mama megmutatta, hogyan kell inni belőle. Miután már nem volt szomjas, játszani támadt kedve. Meglátta az arra igyekvő Cirmost. Azt hitte a kis butus, hogy a macska jó játszótárs. Mikor észrevette, hogy ebéd lehet belőle, úgy megijedt, hogy kibújt a kerítés résén. A kapun túl teljesen más világ tárult elé. Nagyon félt. Ment, mendegélt míg egy patakhoz nem ért. A vízben Kacsamama tanította úszni a kicsinyeit. Kacsamama meglátta a parton kesergő Csibit.

- Csibike, te hogy kerülsz ide? – kérdezte tőle.
- Keresem a Kotlós mamát, az anyukámat.
- Ne sírj, Csibike, ismerem a mamádat, haza tudlak vezetni. Úgy is lett.

Mikor Kotlós mama meglátta őket, örömeiben majd kibújt a bőréből.

**Fuszko Nikolett, 3. osztály
Kókai Imre iskola, Temerin**

Szép nagy udvart látott. Bokrokat, fákat, csibeitatót, malacvályút, kutyaólat. Nagyon szépek találta az udvart, amely ezután az otthona lesz. Testvéreivel vígan kapirgálni kezdtek. A kerítésen nagy lyukat vettek észre. Kíváncsiságból átbújtak rajta, és ott még nagyobb területet találtak. Nagy volt az örömük, mivel beszabadultak a veteményes kertbe, ahol sok rovat lelték, ami a csirkék csemegéje. Vígan kapirgáltak, míg meg nem jelent Cirmi, a kandúr. Csibi és testvérei majdnem pörül jáltak. Nagy ijedségükben Kotlós mama szárnyai alá menekültek.

Megígérték Kotlós mamának, hogy ezután nem szöknek el, nehogy valami bajuk essék.

**Fürjes Anetta, 3. osztály
Kókai Imre iskola, Temerin**

Csibinek hét testvére volt, és ő volt a legkisebbik. Amikor anyukájuk elvitte őket sétálni, Csibike megboltott, és beleesett a sárba. Testvérei kicsúfolták, ezért elhatározta, hogy elmegy világgá. A másik tanya közel volt, így átszökött a kerítés alatt. A tanya mögött a fészekben kicsisírkék aludtak. Lassan, de óvatosan befurakodott közéjük, mert nagyon fázott. Mikor az anyukájuk bejött, észrevette, hogy Csibi nem tartozik hozzájuk, így hát kilökték a fészekből. Elszomorodott Csibi, mert azt hitte, már senki sem szereti. Két napon át kereste Kotlós mama, de nem találta sehol. Harmadnap átsétált ő is a közeli tanyára, hátha megtalálja kicsinyét. Már messziről látta, hogy Csibike összekuporodva fekszik a sarokban. Odament hozzá és a szárnyai alá karolta, hogy megmelegítse.

Mikor felmelegedett, az édesanyja elmondta, hogy mennyire szereti. Csibike megfogadta, hogy soha többé el nem válik édesanyjától és testvéreitől, mert hozzájuk tartozik.

**Bujdosó Ivett, 3. osztály
Kókai Imre iskola, Temerin**

Romiç Márta szabadkai tanuló rajza

Kedves Pajtások!

Nemrég a szabadkai Jovan Jovanović Zmaj iskola harmadikosai bizonyították kifejezőképességüket képsorról alkotott fogalmazásokkal, ma a temerini Kókai Imre iskola harmadikosai érdemelnek dicséretet. Ők megadott bevezetéshez írtak folytatást, és ki-ki megalkotta a maga ötletes, fordulatos történetét Csibi világot felfedező útvjáról. Akik ilyen jó gyakorlatok révén már harmadikos korukban elsajátítják a fogalmazás fortélyait, azokról feltételezhetjük, hogy az elkövetkező években is gazdagítják majd rovataunk oldalait. S teszik ezt úgy, mint például a mai felsősök a mai Rügyfakadásban.

A héten már másodízben érkeztek Doroszról olyan írások, amelyeknek okvetlenül helyet adunk a Jó Pajtásban. Ezek a családtörténetek, életsorsok nemcsak dokumentumjellegüknél fogva érdemelnek figyelmet, íróik fogalmazáskészsége is példamutató.

Név szerint a következőktől érkezett jó írás:

Doroszló: Gellér Ági, Gellér Éva, Hencsár Levente, Novák Arnold (2 írás) és Szitás Emma;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Besnyi Botond, Darazsac Diána, Pivárscsik Nikol;

Zenta, Emlékiskola: Horti Katalin és Szabó Ádám.

Nektek szép élményeket, jó osztályzatokat, a Rügyfakadásnak pedig további jó írásokat kívánok.

Üdvözlettel:

Tomán Mária

Akkor áss kutat, amikor még nem vagy szomjas!

A biológia a kedvenc tantárgyaim közé tartozik. Részben azért, mert érdekesnek találom, és mert ezen az órán szerintem mindig érdekes dolgokat tanulunk, részben pedig azért, mert ezzel kapcsolatban tanultam meg egy fontos leckét.

Szeptember elsején iskolába indultunk. A második óra biológia volt, amit izgatottan vártam. Ám amikor elkezdtek az órát, nagyon unalmasnak tűnt. Az állatok felosztását tanultuk, mindegyiket csak megemlégtünk, de ez nekem nem volt elég! Rögtön mindent meg akartam tudni mindenről. Óra végén a tanár a szokásosat mondta:

– Tanuljátok meg ezt a leckét!

Mivel mindig ezt hajtja, és nem gyakran felelünk, nem volt kedvem megtanulni az első leckét, tehát azon a héten nem tanultam a biológiát. A következő óránk csütörtökön az utolsó óra volt. Vidáman mentem be a terembe tudván, hogy nemsokára megyünk haza. Na a jókedvem hamar elszállt, ugyanis a tanár bejelentette:

– Feleléssel kezdjük az órát! Első felelőnk... – mondta a naplóra nézve – ... Balog Albert.

Picit megnyugodtam, ugyanis a névsor végén vagyok, de ettől függetlenül gyors tanulásba kezdtem. Rögtön kinyitottam a könyvet és a füzetet olvastam, olvastam és csak olvastam. Csak úgy ömlött rólam a víz! Szememben egy felelés fél percnél, egy mondat elolvasása pedig fél órának tűnt.

– Ez így nem megy! – gondoltam magamban.

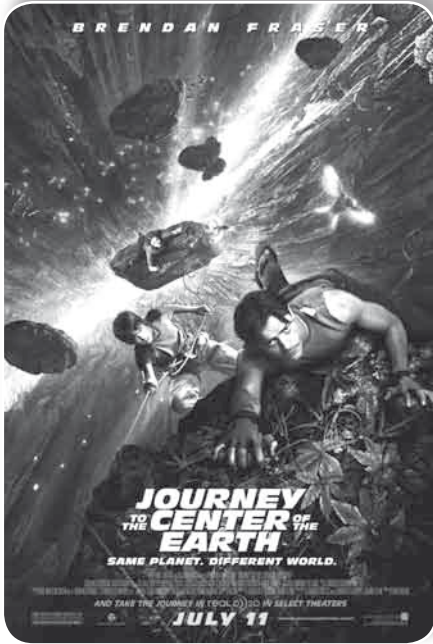
Egy pillanatra felnéztem a könyvből, és akkor láttam meg, hogy a névsorban előttem levő fiú most ült le. A tanár még meg is dicsérte az osztályt, hogy eddig mindenki ötösrre felelt. Már előre tudtam, hogy hamarosan megváltozik a véleményem... Felszólított. A gyomrom görcsbe rándult, alig bírtam nyelni, de végül felkeltem. Nagynehezen elkezdtem valamit:

– Hát... ööö... az állatok... ööö... elődei a... az... amóba!... Meg az... ööö... ostoros... ööö – és akkor nagy örömmre megszólalt a csengő!

Fellelegeztem és megnyugodva ültem le.

Számomra felejthetetlen ez az élmény, és a biológiaóráról mindig ez jut eszembe. Azóta minden leckét megtanulok minden óra.

**Vukov Anita, 6. osztály
Petőfi Sándor iskola, Óbecse**

MENŐ FEJEK

Utazás a Föld középpontja felé

Verne Gyula-adaptáció 3D-ben – Brendan Fraser ráunhatott a múmiákra, mert legújabb mozijelmében másfelé utazik, nem érdekli már a homoktenger

– Brendan, téged még 1999-ben A múmia című kalandfilmben, annak első epizódjában Rachel Weisszel láthattunk együtt szerepelni. Láttunk még két múmiás mesében.

– Most utazást teszek 3D-ben, tehát a film vizuális élmény lett, lenyűgöző képeket láthatok, ha betévedtek a moziba vagy megvásároljátok az alkotás DVD-változatát. Az Utazás a Föld középpontja felé tulajdonképpen az azonos című Verne Gyula-regény adaptációja. Ezt az érdekesítő sztorit a múltban többször feldolgozták. A jelenlegi adaptációt eddig három előzte meg, az 1999-es film érdekessége, hogy a Hair egykori hippisráca, Treat Williams alakította benne a sztárszerepet. Egyébként először 1959-ben dolgozták fel a Verne Gyula-regényt.

– **Olvastad a regényt?**

– Még gyermekkoromban. Jules Verne (1828–1905) Utazás a Föld középpontja felé című regényét először 1864-ben vehették kezükbe az olvasók. A könyv felkeltette az emberek érdeklődését a Föld belseje iránt. Ugyanis a regényben az utazók az útjuk végén rábuk-

kannak egy egzotikus világra. A hamburgi geológusprofesszor megtudja, hogy az izlandi Snaefells vulkán krátere titkokat rejt, innen út nyílik a Föld középpontja felé. Ez a regény a filmesek számára valóságos aranybányát jelentett, de Verne többi művét is többször feldolgozták (Utazás a Holdba, Nyolcvan nap alatt a Föld körül stb.).

– **3D-ben minden olyan más, nemde-bár?**

– Nézd, a mozikos mindent megtesznek annak érdekében, hogy a nézőket visszacsalogassák az elsötétített terembe. Fel kell venni a versenyt az otthoni plazmatévével és a speciális hangrendszerrel. A 3D-technika elterjedése csak most kezdődik. Az újgenerációs filmek hódítása tehát feltartóztatatlan. A rendező, Eric Brevig kiváló alaptörténetet talált a mozifilmhez. Nos, ha szeretted az Indiana Jonesról szóló történeteket, akkor nem érhet csalódás, ha megnézed ezt a filmet, amelyben még Josh Hutcherson, Anita Briem, Seth Meyers, Jane Wheeler és mások szerepelnek. A regényt hárman dolgozták fel: Michael D. Weiss, Jennifer Flackett és Mark Levin.

– **Hallani akarjuk a mesét!**

– Én egy eléggé mogorva, szórakozott professzor bőrébe bújok. A földtannal foglalkozó tudós útnak indul eltűnt bátyjának jegyzetei nyomán. A körülmények már a kezdet kez-

detén rejtélyesek. Trevor, aki én vagyok, az unokaöccsével Izlandon köt ki, ahol csatlakozik hozzájuk útikalauzként Hannah. Megesik aztán az, amire senki sem számított. Egy baleset folytán az utazás alaposan elhúzódik. Tudniillik, kétféle tudós alkat létezik: az egyik sohasem hagyja el a laboratóriumot, a másik viszont nem találja a helyét sehol, nyugtalan, menne mindig valamerre, boldogan ered nyomába a leghetlenebb elképzelésének is. Trevor természetesen nem bír magával, s habár ideje volna megpihenni egy kicsit – ahogyan már említettem – Izland felé veszi a kanyart. Örült, izgalmas utazás!

– **Mitől „örült” ez az utazás?**

– Láthatsz csillás száguldozást, ijesztő őshüllőket, óriásgombákat, világító madarakat, még föld alatti tengert is. Csak úgy repkednek a vásznon a félméteres fogait csattogató mutánsalak, támadnak a hűsevő növények, menekülünk a dinoszauruszok elől, szóval – áll a bál a föld alatt. A színészi játék pedig – ezt olvastam valahol – díszszalag ezen az ajándékdobozon...

– **Lesz folytatás?**

– Verne nem írta meg a sztori második epizódját, de ettől még elkészülhet az újabb eresztés, mert Hollywood előtt nincs lehetetlen!...

B. Z.

Vendéglátás

- Pincér, van még abból a tegnapi virsliből?
- Hogyne, uram.
- Na, akkor máshova megyek.

*

- Teknősbékaleves van? – kérdezi a vendég a pincértől.
- Uram, ön evett már ilyen levest?
- Még nem.
- Akkor van.

Koncert után

- A művész nő hangverseny után azt kérdezi barátnőjétől:
- Ugye szépen énekeltem? A hangom betöltötte az egész termet.
  - Bizony. Sokan még ki is mentek, hogy helyet csináljanak neki.

Találós kérdés

- Találd ki, hogy lehet egy komplett időt huszonnégy óráig bizonytalanságban tartani?
- ???
- Holnap megmondom.

Félelem nélkül

- Döncike megkérdezi a barátjától a játszótéren:
- Már nyolc óra van, és te megígérted otthon, hogy hatra hazaérsz. Nem félsz a papádtól?
  - Nem, mert két hete gipszben van mind a két keze.

Járvány

Tényleg különös, hogy az emberek mindig pont akkor mennek színházba orvos helyett, mikor a legjobban köhögnek.

Anatómia

Az egyetemi szertárból kell a bemutató csontvázat átvinni a városi kórház oktatási részlegébe. A feladattal egy hallgatót bíznak meg, aki beülteti a csontvázat az autójába, és nekiindul. Az egyik piros lámpánál aztán észreveszi, hogy a mellette álló autó vezetője döbbenten figyeli az „utast”.

- A hallgató letekeri az ablakot:
- Tudja, csak ide viszem, a kórházba!
- Erre a másik:
- Utálom ezt mondani, de azt hiszem, már elkésett.

Medikusok

- A professzor magyaráz egy röntgenfelvételt mutatva:
- A felvételen látható, hogy a sípcsont és a sarokcsont meg van repedve, ezért panaszkodott a beteg, hogy sántít. Mit csinálna, Kovács hallgató, ilyen esetben?
  - Hát kérem, én is sántitanék.

Makaróni

- Anyu! Miért hívják a makarónit makaróninak?
- Hááát... Tudod, kislányom, alighanem azért, mert éppolyan hosszú, mint a makaróni. Meg éppolyan vékony is. Sőt a színe is, az íze is pont olyan, mint a makaróninak. Ha meg így van, gondolták az emberek, miért pont a neve ne legyen makaróni?

Ebadta

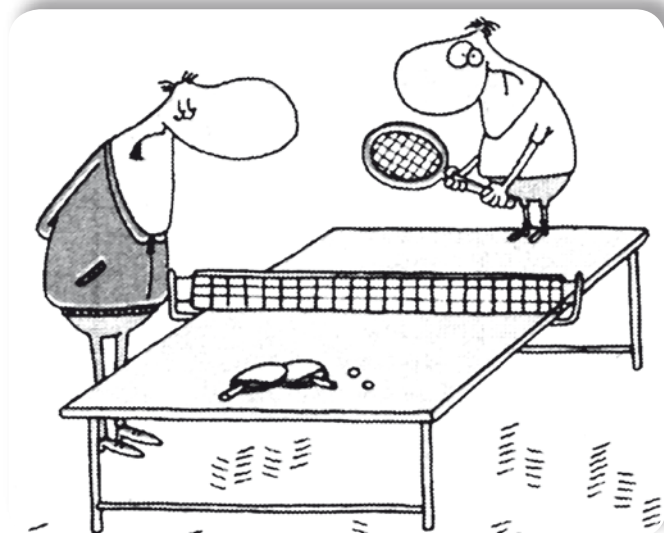
- Csöng a telefon. Pistike fölveszi és suttogva beleszól:
- Halló!
  - Pistike, te vagy?
  - Igen.
  - Anyuskád?
  - A konyhában.
  - Apukád?
  - A pincében.
  - Nagypapád?
  - A garázsban.
  - Nagymamád?
  - A kamrában.
  - Testvéred?
  - Az udvaron.
  - Mit csinálnak?
  - Engem keresnek.

Szórakozottság felsőfokon

- A professzorok szórakozottságáról beszélgetnek a házibulin az egyetemisták.
- Az én professzorom olyan szórakozott – meséli az egyik diák –, hogy lefekvés előtt gyertyát gyújt, hogy megnézze, eloltotta-e a villanyt.

Kérdez a gyerek

- Egy házaspár egy nyári délelőtt két kisgyerekekkel nyaralni indul. A gyerekeknek elmagyarázzák, hogy hosszú autózás vár rájuk, csak sötétedés után fognak odaérni az úti céljukhoz. A szülők kérik a gyerekeket, hogy ne hajtogassák egész úton, hogy: „Ott vagyunk már?”
- Alig telik el néhány perc az elindulástól, az egyik gyerek megszólal:
- Apu, sötétedik már?

- Még egyszer és utoljára elmondom, hogy mi is az az asztalitenisz

- Sajnos csereautóknak most nincs, de adhatok egy hétmérföldes csizmát!

Szenvedélyes táncos

Az ötórai teán egy lelkes fiatalember már ötödször kéri fel táncolni ugyanazt a nőt.
 – Uram, ugye, magának szenvedélye a tánc? – kérdi a hölgy.
 – A legnagyobb szenvedélyem.
 – Akkor miért nem tanulja meg?

Lóversenyen

Tasziló életében először jár a lóversenypályán. Arisztid magyarázza neki a játék menetét:
 – Amint látod, barátom, a futamon nyolc ló indul. Amelyik elsőként ér célba, megkapja a díjat.
 Tasziló csodálkozva kérdezi:
 – És a másik hét akkor minek strapálja magát?

Szelíd kopolyások

A nyegle fiatalember odaszól a békésen horgászó öregnek a Duna-parton.
 – Na, mi van, papa? Harapnak a halak?
 – Dehogyan! – feleli hunyorítva az öreg.
 – Nyugodtan megsimogathatod őket.

Szúnyogok

Kovácsék a tóparton nyaralnak. Első este összevissza csípi őket a szúnyogok.
 – Ha lekapcsolod a villanyt, akkor nem jönnek be – mondja Kovácsné.
 Ám ekkor a szobába két szentjánosbogár repül be.
 – Látod? Ez sem használ semmit – elégedetlenkedik a férj. – Az átkozott vérszívók most lámpával jönnek.

Változatosság

– Mondja, Rezső, szereti maga a változatosságot? – kérdi partnerét tánc közben a lány.
 – Nagyon, Lujzika.
 – Akkor szálljon le kicsit a jobb lábamról, és lépjen inkább a balra!

Szakértő

A jómódú vállalkozó nézegeti a műkereskedő választékát. Az egyik képnél megáll, és megkérdi:
 – Ki készítette ezt a festményt?
 A műkereskedő udvariasan kijavítja:
 – Ez egy linómetszet, kedves uram.
 – Ó, hát persze! Rögtön ráismerhettem volna a keze munkájára!

Üldözés

Pacsmag lohol az utcán, előtte rohan egy kutya. Krovacsek meglátja, és odaszól neki:
 – Mondd, Pacsmag, te kergeted azt a kutyát?
 – Tekergeti a nyavalya! Meg akarom fogni.

Felajánlás

Öcsikével komolyan akar beszélni az édesanyja.
 – Nézd, kisfiam, új autót szeretnénk venni, de nagyon-nagyon drága – mondja neki.
 – Ezért elhatároztuk, hogy takarékoskodni kezdünk. Apu abbahagyja a sörözést, én pedig nem fogok édességet enni. Te mivel járulsz hozzá a kocsihoz?
 – Én nem fogok iskolába járni.

Főzelék

– Döncike, tessék megenni a főzeléket! – nógatja az anyuka a gyereket. – Nagyon sok gyerek annak is örülne, ha a felét megkapná.
 – Ami azt illeti, anyu a felének én is jobban örülnék.

Tizenöt év

Két utas beszélget a vonaton.
 – Kérem, én már tizenöt éve utazom ezen a vonaton – mondja az egyik.
 – Ne mondja! – álmélkodik a másik. – Hát hol szállt fel?

Segíthetek?

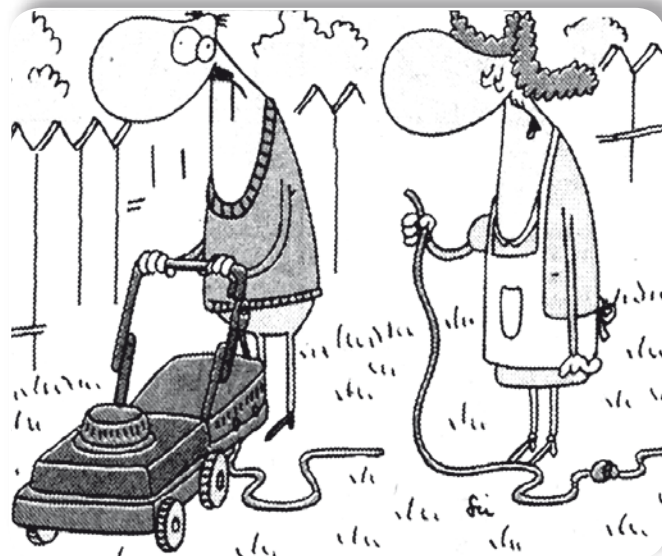
A kereskedelemben hajdan szokásos: „Tessék! Mivel szolgálhatok?” , „Tessék parancsolni!” stb. megszólítás helyett divat lett az angolos „Segíthetek?”, ami rettenetesen bosszantja Ribizlit.
 Egyszer, amikor egy boltban a nyegle eladónő körülnézni sem engedi, s rögtön rászól: „Segíthetek?”, Ribizli bosszúsán fordul oda:
 – Igen. Megvakarhatja a hátam közepét, mert nagyon viszket.

Udvarias fiatalok

– Azért mégiscsak udvariasak a mai fiatalok – mondja a dundi Schnidlingné a barátnőjének. – Tegnap a metrón egyszerre három fiatalember adta át nekem a helyét.
 – És így elfértél?

– Papa, öt mobil szól egyszerre!

– Nincs áramszünet, csak elnyírtad a hosszabbítót!

Jókai Mór

A köszívű ember fiai

A temetési ima

A köszívű ember temetése csak egy hét múlva ment végbe. Azalatt közszemlére volt kitéve – bebalzsamozottan, mint egy fejedelem. Időt kellett engedni a számos nagy rangú ismerőknek, hogy a végtisztességtételre megjelenhessenek, a nagytiszteletű és főtisztelendő uraknak, hogy a gyászbeszédet megírassák, szőnyegésznek és címerfestőnek, hogy díszítményeikkel elkészülhessenek, s a főiskolai cantus praesenek, hogy a nagy halott tisztelére az énekkarnak egészen új harmóniákat betaníthasson.

Én sok temetést láttam életemben. Kicsiny diák koromban szép diszkant hangom volt; aztán három humaniorum classisnak énekszóval kellett kísérni felekezetünk minden halottját, gazdagot, szegényt egyaránt. Azért láttam gazdag temetést, szegény temetést sokat; prédikációs halottat, búcsúztatós halottat és közönséges imádságos halottat; de én egynek a temetését sem tudnám leírni. Mert mindannyinál nem láttam egyebet, mint azokat a síró alakokat, akik a koporsó után ódöngnek, vezetve vagy magukra hagyatva – és ez mindig egyforma látvány. A gazdag ember fájdalma csak olyan alázatos fájdalom, mint a szegény emberé, s én nem emlékszem belőle egyébre.

Annyit tudok, hogy a főtisztelendő úr gyászszónoklata igen hosszú volt. Maig is megvan valahol az archívumban, fényes fekete papírra nyomtatva, ezüstbetűkkel – s hogy az egész parentatio alatt a méltóságos asszony úgy sírt, mint akár egy szegény parasztember özvegye.

– Kisírja magát valahára a szegény baronesse – súgja az első padban ülő rangbeli urak egyike a másíknak –, életében úgysem volt szabad sírnia.

– Valóban igen keményszívű ember volt a néhai – viszonzá rá a másík. – Még azt sem engedé a nőnek, hogy egy könnycseppet ejtsen, ha valami fájtn neki.

– Pedig bizony sok mindenféle fájhatott neki húsz év alatt.

– Azt csak én tudom legjobban.

– Méltóságos adminisztrátor úr legbensőbb barátja volt a családnak?

– Egy test és lélek – felelt a megszólított, elszalasztva a diskurálás által a legszebb körmondatot a főtisztelendő úr exordiumából, ki éppen a léleknek a testhez való viszonyát deríté ki a hallgatók előtt a legmegvisszálombban.

A méltóságos özvegy egy-egy pillanatra levette arcáról könny nedvesítette kendőjét, s nyugalmat igyekezett adni arcának.

– Még most is igazán szép asszony – súgá az egyik úr a másíknak.

– Jég közé volt téve húsz évig.

– Alig hiszem, hogy e gyászéven túl özvegyen maradjon.

A méltóságos adminisztrátor úr csak bajusza hegyét kunkorítgatta e kapcáskodó kérdésre, s azt mondá:

– Hallgassuk a főtisztelendő urat, szépen beszél.

Igaz is, hogy nagyon szépen beszélt. A homiletikában nem volt párja.

Hanem azért mégis nagyon érdekelte a rangbeli uraságokat azon kérdés tisztába hozatala: vajon miféle érdemrendek azok ott a gyászcímerek aljára festve? A méltóságos adminisztrátor úr tudott felvilágosítással szolgálni a körülé ülőknek, melyiket mikor, kitől és minő érdemeiért nyerte a megboldogult. Azokat mármost vissza kell adni. Bizony vissza kell adni.

A gyászszónoklat azonban csak véget ért, s mindenkit azon meggyőződésben hagyott, hogy ennél remekebb szónoklatot régen nem mondtak és még sokáig nem fognak mondani halandó porhüvely fölött.

Azután következett a gyászének. A falusi templomban orgona is volt; azt is a boldogult állíttatá fel saját költségén. Az énekkar remekül adá elő, szokott praecisióval egyikét a legszebb gyászdaloknak, amit a Nabukodonozor operából ismerünk... természetesen ez alkalomhoz írt szöveggel.

– Hej, ha a boldogult hallaná, hogy most öfölte egy színházi opera kórusát éneklük, és felszólalhatna, hogy mondaná a cantus praesenek: „Kend számar!”

Ezt az észrevételt tevő Rideghváry adminisztrátor úr, szomszédjához fordulva.

– Talán nem szerette a színpadi áriákat?

– Nagyon haragudott, ha teátrális cikornyákat hoztak be a templomi énekekbe. Végingtézkedésében pedig expresse kijelenté, hogy fölte semmi színpadi melódiát ne énekeljenek.

– Méltóságod ismeri a megboldogult végrendeletét?

A méltóságos titokteljesen inte lehuny szemével s orrához felhúzott bajuszával, hogy ez titok, de könnyen kitalálható.

A gyászénekekkel még nem volt mindennek vége.

A katedra melletti padban három lelkész ült egymás mellett, s az ott nem ült hiába.

A második harmónia után következett a

nagytiszteletű úr a szószékre.

– Vajon még a harmadik pap is fog prédikálni? – kérdé feszengve az egyik rangbeli úr a másík úrtól.

– Az a helybeli tiszteletes; az csak egy rövid imát fog mondani a sírbolt előtt.

– Á, ez az?

Azzal a két úr oly közel hajolt egymáshoz, hogy suttogásának egy hangja se legyen elejtve a hátuk mögött ülők számára.

– Vajon, „az is” nincsen itten? – súgá az egyik rangbeli úr a másíknak.

– Magam is régen kerese a nép között, de nem bírok ráakadni a szememmel.

A méltóságos úr végre mégiscsak ráakad, akit keresett.

– Ott van ni. A katedra mögötti szögletben, a falhoz simulva áll; egy kendőt tart a két kezében ajkáig emelve. Nem lát ön oda? Majd ha az a fáklyatartó hajdú megint a jobb lábáról a bal lábára fog állni, akkor meglátja mögöttn.

– Ah, látom, látom; olyan se nem szürke, se nem barna ruhában?

– Az, az.

– Mondhatom, gyönyörű gyermek. Nem csodálhatni, hogy...

És aztán tovább suttogtak.

Pedig bizony kár volt nem hallgatni azt a pompás búcsúztatót, amit a nagytiszteletű úr felolvasott, mert ha az első gyászbeszéd remeke volt a dialektikának és prozódiaának, úgy ez pályakoszorús példánya volt a poézisnek, megragadó képekkel és hasonlatokkal s könnyekre indító trópusokkal, sőt költői citátumokkal vegyest, klasszikus és újkori auktorkból. Mely szép bevezetés után következett a személy szerinti elbúcsúztatása a fáklyákkal körülragyogott halottnak, s ha valahol, itt tanúsítá a nagytiszteletű úr mély belátását; oly korrekt sorozatban búcsúztatván el a néhait az egymás után következendő excellenciás és kegyelmes, nagyméltóságú, méltóságos és nagyságos, tekintetes, nemes, nemzeti és vitézlő, főtisztelendő, nagytiszteletű, tisztelendő és tiszteletes, nagyérdemű, érdemes, becsületes és tudós uraktól és azoknak asszonyosságaitól, fi- és leányágon levő sarjadékaitól,

hogy egyetlen tévedést nem ejte, mely súlyos nehezítést vonhatott volna maga után; sőt mindegyik kiváló egyéniségnek, később egy konzorciumba foglalt kollektív csoportozatoknak oly találó és helyesen választott búcsúmondatokat adott át a megboldogult nevében, amikkel azok rangbeli igényeik szerint meg lehetnek elégedve.

Midőn a nagytiszteletű úr az elsoroltak között annak nevéhez ért: „ki bujdosol mostan távol északi hazáknak hólepte mezőin, száz és száz mérföldnyire távolban szülőtte hazádtól, s az éjszakai fény ragyogása mellett gondolsz a szerető atyára, ki már onnan felülről néz le reád...” – akkor a két rangbeli úr úgy vette észre, hogy a barna ruhás leánya ott a szögletben azt a fehér kendőt egész szeméig emelé.

– Szegényke... – sűgák egymásnak. – (Azt ugyan nem látod te többet!)

Végre az is elmúlt; vége lett éneknek, gyászbeszédnek, búcsúztatónak; tizenkét hajdú, forgótul tarsolyig díszruhás, vállára emelé a pompás koporsót, a ház legelőkelőbb barátai emelték a gyásztakaró nehéz bojtjait; az adminisztrátor kezét nyújtá a gyászos özvegynek, s megindult a menet a templomból a családi sírbolthoz.

Még egy rövid szertartás volt hátra.

Amidőn a koporsó örök nyugalma helyére letétték, egy végső ima mondatik el fölötte – bevett szokás szerint a helybeli lelkész által.

Sokan kíváncsiak legalább alakjára nézve ismerni az öreg kurucot, ahogy tiszteletes Lánghy Bertalan uramat tisztelni szokták heves magaviseletéért.

Úgy szokott beszélni az öreg a szószéken, mint Abraham, a Santa Clara, a megyegyűléseken pedig mint „nagy botú” Lőrinc.

Jól volt intézve, hogy csak egy imádság bízott rá, mert ha búcsúztatóját végezte vol-

na a megboldogultnak, azt az élve maradtak majd nagyon megemlegették volna.

A harmadik énekszó után helyet adtak a lelkésznek a sírboltajtóval szemben, s ő fővegét levéve fejről, megállt az emberektől körülfogott téren.

Nagy, kopasz homlokát gyér, göndör fürtök folyták körül, egészen fehér fürtök; arca simára volt borotváltva, akkori egyházi viselet szerint; erős, sűrű szemöldökei a villogó, sötét szemek fölött merész, határozott kifejezést adtak arcának.

Ott összetevé kezeit, és elkezdé az imát:

„Minden élőknak és holtaknak igaz bírāja, nagy Isten!

Hallgasd meg ez órában a mi könyörgésünket...

Íme, ragyogó földi pompával közeledik a te szolgálid egyikének hamva márványüregéhez, míg lelke ugyanakkor meztelenül, reszketve, halaványan áll a csillagok határán, és bebocsátást kér az égbe...

Mik vagyunk mi, hogy ilyen fénnel távozzunk a világból? Holott a férgek a mi testvéreink, s a göröngy a mi anyánk...

Egyetlen jótettnek emléke jobban világít miutánunk, mint ezer fákljának lobogása, s a honfiak néma áldása jobban ékesíti koporsónkat, mint minden címerek és érdemrendek.

Ó, én uram, légy irgalmas azokhoz, akik életükben az irgalmat nem ismerték soha.

Ne kérdezd az előtted reszkető lélektől fölöttebb szigorún: »Ki voltál? Ki kísért idáig? Mi hangzik onnan alulról utánad?«

Ne engedd a földi párát tovább hatni a föld felhőinél; legyen az átok vagy magasztalás. Te magasan állsz mindazok fölött.

Mert ki védné meg, ha nem a te végtelen irgalmad a föld hatalmasát, midőn dicsőségéből levetközve előtted áll, és rettentő kérdéseidre felel:

– Segítéd-e a nyomorultat?

– Nem!

– Fölemelted-e az elesettet?

– Nem!

– Oltalmazója voltál-e az üldözöttnek?

– Nem!

– Hallgattál-e a kétségbeesők könyörgésére?

– Nem!

– Törülted-e le a szenvedők könnyeit?

– Nem!

– Kegyelmeztél-e a meggyőzötteknek?

– Nem!

– Szeretettel fizettél-e szeretetért?

– Nem! nem! és mindörökké nem!

És ha kérdezed a föld hatalmasától, ki fegyvertelenül áll előtted: »Mire használtad a ha-

talmat, amit kezvedbe adtam? Boldogítottad-e a milliókat, akik rád voltak bízva? Építettél-e az utókor számára, mely téled várta jövődjét? Igazán szolgáltad-e hazádat, vagy porban csúsztál idegen bálvány előtt? Éltél-e a te nemzedetnek, vagy eladtad annak oltárait, melyen az én nevemnek áldozatai füstölögtek?« Mit feleljen akkor? Kihez forduljon akkor? Mely címerével, mely érdemjelével takargassa be keblét akkor? Kit híjon segítségül, kit pátrónusául? Mely király, mely császár védelmezi meg őt ottan, ahol sár és hamu minden arany, melyből korona készül?...”

A pap arca kipirult, és termete fölmagasodott, gyér hajfürtjei, mintha repülni akarnának vele, lebegtek megrázott feje körül; a teljes című gyülekezet háta borsózott a hallottaktól.

„...Ó, uram – folytató a pap imáját –, gyakorolj irgalmat az igazság helyett! Ne tekintsd, mi volt a halandó ember, de számítsd be neki azt, hogy homályban élt, nem látott téged.

Ne vesd mérlegre hibáit és botlásait; számítsd be neki, hogy ő hitt abban, hogy jót cselekszik, amidőn vétkezik.

Bocsáss meg neki az égben; valamint azok megbocsátanak neki, akik ellen vétkezett itt a földön.

Töröld el munkáinak emlékét, hogy ne legyen, amiről reá visszaemlékezzenek.

S ha bűnhődnie kell a vétkezőnek, ó, uram, ha engesztelhetetlen vagy egy bevégzett élet rossz művei iránt; ha nem bocsátod magad elé súlyosan terhelt lelkét megtisztítlanul, add, hogy legyen az ő vezeklése az, hogy lelke, mely most már mindent világosan lát, és nem tükörből többé, térjen vissza a földre, és szállja meg gyermekeit, hogy mindaz, ami az apának bűne volt, forduljon meg, és legyen a fiakban erény és dicsőség; add, hogy a haza földje, mely koporsója volt, amíg élt, legyen ringató bölcsője, midőn halva fekszik benne!

Hallgasd meg, Uram, a te szolgálódnak imáját, Ámen...”

A kripta vasajtájának dördülése zárta be a ceremóniát. A publikum, mely értette vagy nem értette a dörgedelmes szavakat, tökéletesen meg volt elégedve a látottakkal és hallottakkal. A gyászkíséret megtért a kastélyba; úri rendnek, diákoknak, cselédeknek külön termekben volt terítve az asztal; ki-ki sietett bevégzett kötelessége után a természet követelményeinek eleget tenni.

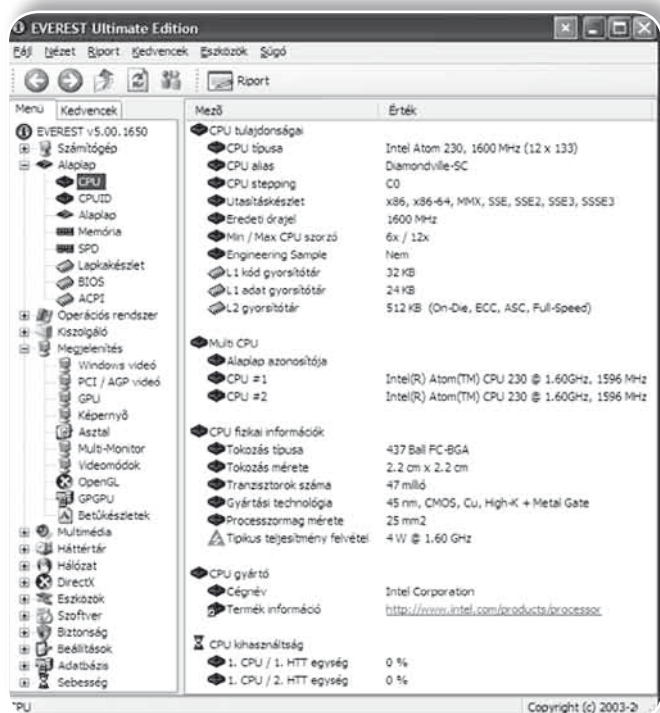
A vén pap leghátul maradt, s midőn mindenki a kastély felé rohant, megfogva annak a barna ruhás leánynak a kezét, egy mellékúton másfelé került.

Az ő számára hiába terítettek a kastély dísztermében.

Megjelent a legújabb Everest!

A világszerte nagy népszerűségnek örvendő Everest hardver- és szoftverinformációs segédalkalmazás nemrég új verziószámra lépett. Az 5.00-s kiadás számos jelentős és apróbb változtatást tartalmaz, melyek közül csak a leglényegesebbeket sorolnánk fel.

A magyar fejlesztésű, nagy népszerűségnek örvendő segédprogram friss verziója új funkciókkal és kibővült hardvertámogatással vált letölthetővé.

Az új Everest teljes támogatást nyújt az Intel Core i7, Intel Atom és AMD Phenom II processzorok tulajdonosai számára. Az új központi egységeket jellemző specifikációk hibátlan megjelenése mellett korrek hőmérséklet-kijelzés is párosul, illetve a sebességmérő tesztek is fel lettek készítve az Intel és az AMD friss architektúráira. Az Intel Pentium E5000-es processzoroknál tapasztalt memóriaműködési sebességmérő hiba az új változatban javításra került.

Részletes OpenGL-információkat kaphatunk a legújabb grafikus vezérlőkről, beleértve az ATI HD 4000-es szériát, illetve az NVIDIA GeForce GTX 285 és 295 kártyákat is. A különféle paramétereket, bővítményi listákat megjelenítő modul természetesen fel lett készítve az OpenGL 3.0-s szabványra is. Újdonság az OpenGL megfelelőségi teszt, amivel ellenőrizhető, hogy az adott grafikus hardver és eszközillesztő melyik verziót milyen mértékben támogatja. Szintén a grafikus kártyák képességeinek kijelzésében jelent változást, újítást a GPU-adatok kijelzése. Mind az ATI Stream, mind pedig az NVIDIA CUDA megoldására megkaphatjuk a számunkra érdekes információkat.

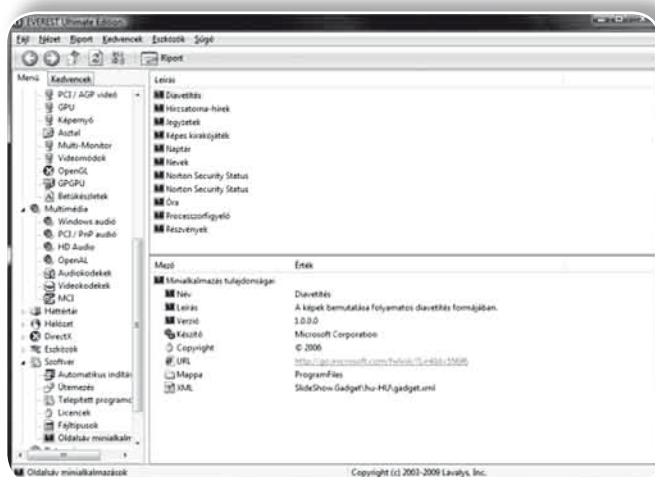
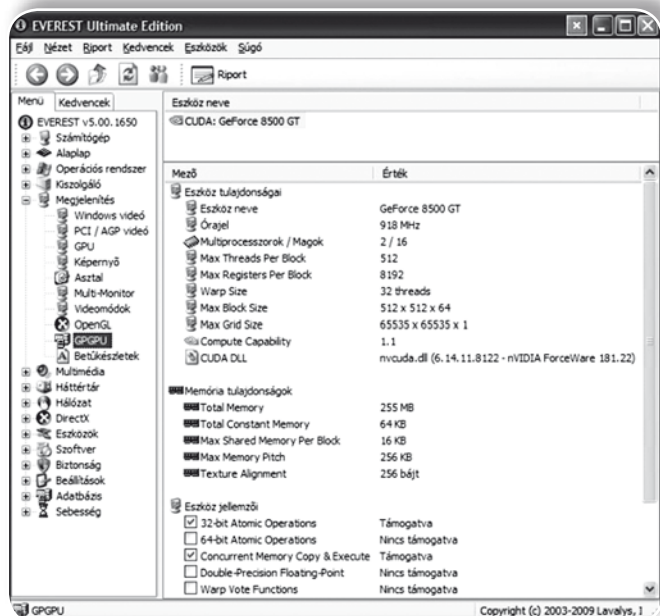
Az 5.00-s Everest a hangkártyák felismerésében is újat tud felmutatni. Egy külön panel segítségével kilistázhatók a rendszerben lévő, HD Audio szabványnak megfelelő vezérlők, illetve az OpenAL támogatással felvértezett hangprocesszorokról is többet tudhatunk meg ezentúl.

A program beállításai között megjelent egy új figyelmeztető szolgáltatás, mely túlmelegedés, feszültségcsúszás és hűtőventilátor-meghibásodás esetén is képes jelezni. A riasztás módja a felugró ablak és rendszerleállítás mellett e-mail küldés is lehet.

Végül, de nem utolsósorban az új Everest a Windows 7 és Windows Server 2008 R2 operációs rendszerekre jellemző rendszerkonfigurációs paramétereket is kijelzi, valamint részletes információkat tudhatunk meg a Windows Vista oldalsávjára elhelyezhető minialkalmazásokról és a Windows 7 asztali alkalmazásairól.

Az Everest rendszerinformációs segédprogram próbaváltozatát ide kattintva töltheted le:

<http://www.lavalys.com/products.php?lang=hu&page=11>

HOROSZKÓP

KOS

A szerencse köztudottan forgandó, de ne aggódj! Ugyanis most sok mindenben neked kedvez. Szinte kényeztet a sors. Annnyira jól megy a sorod, hogy lehet, hogy megnövekszik az irigyeid vagy ellenfeleid száma. Légy nagyvonalú, fordítsd hasznosabb dolgokra az energiádat, használd másra ezt a szerencsés időszakot.

BIKA

A vészjósló híresztelésekkel ellentétben nincs igazán félnivalód. Az tény, hogy meg kell küzdened néhány olyan problémával, ami most igazán próbára tesz. Ezen a héten nem érdemes semmilyen fontos kérdésben végső döntést hozni. Valószínűleg nemcsak mások hibája miatt, hanem saját kapkodásodnak, bizonytalanságodnak köszönhetően is kínos helyzetbe kerülhetsz.

IKREK

Úgy érzed magad, mint aki két malomban kénytelen örölni. Ne a külső kényszernek vagy rábeszélésnek engedj, hanem a saját józan eszedre hallgass. Az iskolában jó lenne kerülni minden összeütközést, a legközelebbi barátaidban azonban megbízhatok. A szerelemben a titkos kalandok túlzottan kockázatosak.

RÁK

Általában véve is segítőkész ember hírében állsz, de amit most teszel, az mégis minden képzeletet felülmúl. Önzetlenül segítesz valakin, aki pácba került. Ez esetben a hálás köszönet sem marad el. Azért nem árt arra vigyázni, hogy az eset után ne érezd magad felelősnek mindenki más ügyes-bajos dolgáért. Hiba volna, ha túlzásba vinnéd a jótékonykodást.

OROSZLÁN

Lassan elegend lesz mindenből és mindekből. Úgy érzed magad, hogy te vagy az, akiről hét bőrt lehet, és akarnak is lenyúzni. Ha nem hagyod magad, veszélybe kerül a békéd és a nyugalmad. Ha visszavonulsz, le kell nyelned egy-két keserű pirulát.

SZŰZ

Kiírhatnád az ajtódra, hogy: panasziroda. Szinte vonzod azokat, akik nem találják a helyüket a világban. Ez tulajdonképpen pozitív visszajelzés, hiszen érzik benned az erőt. Tudják rólad, hogy a saját dolgaiban gyakran, mások ügyeiben szinte mindig a legbölcsebb megoldást ismered fel.

MÉRLEG

Megmagyarázhatatlan féltékenység kerít most a hatalmába, ami nagyon könnyen mérgezhetheti az életedet. Szinte biztos, hogy ok nélkül mérgezed magad és bántod a szimpátiádat. Több mint valószínű, hogy rémeket látsz. Ez a végeredménye annak, ha mások véleményét, meglátásait, irigységeit a saját életedre vonatkoztatod.

SKORPIÓ

A mostani hét összképe nem mutat valami szerencsés állapotot. Ez az az időszak, amikor meg kell gondolnod minden tettet. Leghelyesebb, ha a kiválás taktikáját választod, a fontos döntéseket mindenképpen későbbre kell halasztanod. A szerelemben ugyan szerencse kísér, csak az a baj, hogy ezzel esetleg keményen másokat sérthetsz. Ezt azért gondold meg!

NYILAS

Mindenáron rá akarod erőltetni az akarodat másokra. Ez néha sikerül, de könnyen nézeteltérésekhez vezethet. Igaz, hogy jóindulatú és békeszerető ember vagy, most mégis könnyen meglepedkezel magadról. Ha kerülöd a túlzásokat, igazán szép és sikeres napokat élhetsz át.

BAK

Nem futamodhatsz meg újra és újra. Előbb vagy utóbb szembe kell nézned a tényekkel, bármilyen kellemetlenek is azok. Nem halogathatod tovább az otthoni rendcsinálást. Ez vonatkozik a barátaidra, a szobádra és azokra a holmikra, amik összegyűlnek anélkül, hogy tudnád, mit hol találsz, és mitől kellene megszabadulnod.

VÍZÖNTŐ

Esetleg úgy érezheted, érthetetlen helyzetbe kerültél, ráadásul kihasználnak. Alaposan fontolj meg minden döntésedet, mert az számos embert érint körülötted. Lehetőleg a megérzéseidre és a szívedre hallgass, ne engedd, hogy az indulataid vezessenek. Szerencsére a suliban minden rendben van, ezzel elégedett lehetsz.

HALAK

A héten egy örömteli családi esemény köti le figyelmedet. A szerelemben szép napokat ígér ez a tavasz. Mindössze el kell fogadnod a kedvező lehetőségeket, ne menj el vakon a szerencse vagy a boldogság mellett. Egy érdekes társaságot ismerhetsz meg, akiknek az elképzelése nagyban hasonlít a te életfelfogásodhoz. Végre lesz kikkel megosztanod elképzeléseidet, véleményedet.

Áprilisnak bolondja

Április elsejét a bolondok napjának tartjuk, és gyakran gúnyolódunk társainkon, illetve igyekszünk valamilyen módon megtréfálni őket. A durva csínyről mindenkit lebeszélünk, a tréfás megviccelésen azonban mindenki jót derül. A nap eredetéről sok találgatás van, de a legtöbb nem eléggé meggyőző. Vannak, akik Franciaországból eredeztetik, ahol az emberek mindenféle tréfálkozásokkal pótolták az addig szokásos újesztendei ajándékosztást, amikor az évváltás április 1-jéről január 1-jére került. Egy másik feljegyzés szerint a németországi Augsburgban az országgyűlés április elsejére nagy pénzrendezést tűzött ki, amikor a nagyon megromlott pénzeket újabb, értékesebb érmékre kellett volna lecserélni. Az ügyeskedők, nagy hasznot remélve, óriási összegeket fektettek be. A pénzreform azonban elmaradt, az ügyeskedők közzörejé tárgyává váltak. A német területeken ek-

kortól számít április elseje az elbolondítás napjának.

Országoként ugyan változik a beugratás módja, de a legtöbb helyen még napjainkban is tartja magát egy-egy szokás. Belgiumban például még ma is rendeznek olyan éjszakai vásárokat, amelyen csupa beugratós holmit kínálnak, hogy csak néhányat említsünk: záptojás szagú kölni, sohasem oldódó kockacukor, de pillanatok alatt bárkiről készítenek olyan plakátot is, amelyen körözött bűnözőként szerepel.

Hollandiában igyekeznek ismerősök ruhája alá vagy a zsebébe csempészni valamilyen bolondos tárgyat.

Brazíliában ezen a napon a legmagasabb rangú hivatalnokot, képviselőt is meg lehet viccelni.

A leírásokban persze különösebbnél különösebb esetek szerepelnek. Volt, ahol a gyerekeket elküldték a boltba esernyőma-

gért, trombitahúrért, hegedűbillentyűért. Egy francia férfinak, amíg aludt, szűkebbre varrták a ruháját, amikor felébredt, kétségbeesve tapasztalta, hogy nem megy rá sem a nadrág, sem az ing, sem a zakó. Szaladt a tükörhöz, hiszen azt gondolta, hogy valami szörnyű betegség következtében egyetlen éjszakán meghízott. Erre előléptek a szomszéd helyiségből a tréfamesterek, és együtt kacagtak a történeten.

A móka, kacagás, vidámság, vicc hozzátartozik az életünkhöz, ez az élet sója, de persze megfelelő keretek között. Tréfálkozatok ti is, de ne sértsetek meg emberi méltóságában senkit. Ezt nem illik, sőt, nem szabad még április elsején sem!

A barátság varázsa

Az első barátságok még óvodás korodban köttetnek színté észrevétel nélkül, s általában az iskolába is követnek. Itt, mivel új arcokkal találod szembe magad, újak alakulnak, a régié pedig vagy megerősödnek, vagy véget érnek. Mindez állandóan ismétlődik, mint egy körforgás. Így változtatják egymást a már megszokott és a még szokatlan arcok a baráti társaságodban.

A barátság misztikus (rejtélyes és titokzatos) jelenség. Két vagy több ember közti kapocs, egy láthatatlan szál, mely összeköti őket. Kezdetben a közös érdeklődési kör, a közös témák, a jó beszélgetések, később az együtt átélt élmények is.

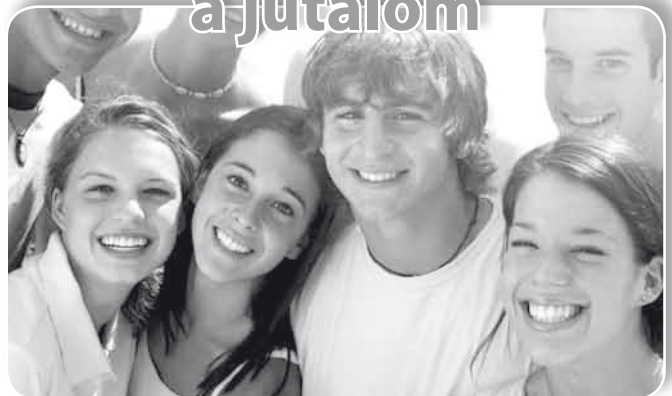
S mitől barát egy barát? Attól, hogy ott van melletted mindig. Persze, most nem fizikailag értem, hanem elsősorban lelkileg. Ott van, mikor öröm ér, és magától értetődő, hogy örül veled. Ott van, mikor beköltözik lelkedbe a szomorúság, hogy megvigasztaljon. Bármikor felveheted a telefonkagylót, s hívhatod. Nem kell azon törnöd a fejed, hogy vajon zavarni fogod-e őt. Számára bármilyen apró, jelentéktelennek tűnő problémát elmondhatsz, hisz egy igaz barát sosem fog kinevetni. Végighallgat, s őszintén véleményezi a hallottakat.

A barátságnak azonban van árnyoldala is. Az irigység, rosszindulat, féltékenység, káröröm olyan tulajdonságok, melyeket a láthatatlan szál nem bír(hat) ki. Amint megjelennek ezek az érzések az állítólagos barátokban, attól a pillanattól kezdve valami megváltozik. Érthetlenség és csalódás uralkodik el rajtad. Épp ezért vigyázni kell!

A barátság nagyon törékeny. Ha egyszer elveszítetted, nehezen tudod visszaszerezni. Tudatosítanod kell, hogy érzelmekről van szó, melyekkel nem szabad játszani. Hiszen bizalmat adtál és kaptál, s ez kötelez nemcsak téged, hanem másokat is.

L. A.

Boldogság lesz a jutalom

Akkor élhetsz békében a világgal és önmagaddal, ha képes vagy a helyes önértékelésre. Szerencsére ez elsajátítható. Kövesd az alábbi tippeket, s boldogság, kiegyensúlyozottság lesz a jutalmad.

Mindig olyan öltözéket viselj, amelyben jól érzed magad. Fogadd el önmagad, és hidd el, hogy mások is szeretnek.

Igyekezz mások érdeklődését felkelteni. Küldj leveleket, üdvözlőlapokat barátaidnak, ismerőseidnek. Fogadd örömmel a dicséretet, a bókot.

Mindig kis lépésekkel közelíts a célod felé. Ha valamit sikerült elérned, jutalmazd meg magad.

A hibákat leckéknek és ne kudarcoknak tekintsd. Sose hasonlítsd magad másokhoz.

Ha nem vagy magabiztos, próbáld meg megjátszani. Egy idő múlva nemcsak tettetni fogod.

Rossz szokásaidat helyettesítsd jókkal. Például ha rágod a körmöd, kezdj el rendszeresen manikűrözni, használj körömlakot, s a rágásról leszoksz.

Növeld az akaraterődet. Vezess listát a sikereidről, még ha egészen aprók is, s ha rossz a közérzeted, a kedved, vagy éppen valami nem sikerült, tekints ebbe a listába.

Könyvbemutató az óbecsei Népkönyvtárban

Március 10-én a Népkönyvtár dísztermében az óbecsei születésű Csáky S. Piroska nyugdíjas egyetemi tanár Szent Erzsébet-ábrázolások Vajdaságban című könyvét mutatta be, ugyanis fölmutatta, itt, nálunk melyik templomban található Szent Erzsébetről képzőművészeti alkotás: festmény, szobor, festett üvegablak, s erről írt a könyvében.

Szent Erzsébetet többnyire rózsákkal a kötényében, kosarában ábrázolják. A legenda szerint férje halála után Erzsébet továbbra is gondoskodott a szegényekről. Egy alkalommal kenyereket vitt gondozottjainak, mikor sógorával, Henrikkel találkozott. Annak kérdésére, hogy mit visz a kosarában, Erzsébet tartva attól, hogy esetleg megtilthatják neki a jótékonykodást, így válaszolt: rózsákat. Mikor megmutatta, a kenyerek helyett illatos rózsák voltak a kötényében. Minden templomban lévő festmény, szobor, festett ablak így ábrázolja. Én először Magyarországon, Budán figyeltem föl a kötényében rózsákat tartó Szent Erzsébet-szoborra a róla elnevezett templom udvarában.

A könyvbemutató Szent Erzsébetről szóló műsorral kezdődött. A péterréveai Decsov Elvira, Sterbik Laura és Molnár Emese Cserjési Sándor Szent Erzsébet köszöntése c. versét adta elő. Ezután a könyvtár igazgatónője, Kinka Erzsébet köszöntötte és bemutatta a könyv szerzőjét, majd átadta neki a szót.

A tanárnő mesélt az anyaggyűjtésről, az egykori tanítványai, a könyvtárosok lelkes segítségéről, egy-egy képzőművészeti alkotás feltárásáról.

– Kihívást jelentett a futaki Jézus Szíve-templom üvegablakának a lefényképezése. Károly atyának először sikerült a magasból, állványokról úgy megörökíteni, hogy jól látható legyen Szent Erzsébet alakja. Nem véletlenül került ez a kép a könyv fedőlapjára. Eddig több műemlékkutató úgy vélte, lehetetlen lefényképezni.

Ezután került sor a könyvben megjelent képzőművészeti alkotások vetítésére. Láthattuk, hogy az óbecsei Than Mór festő képe a szenttamási templomban található, majd következtek a péterréveai, horgosi, doroszlói, gunarasi, zentai, erzsébetlaki, újvidéki, budiszavai, temerini, szajáni, töröktopoljai, zombori és az óbecsei templomokban lévő Szent Erzsébetet ábrázoló festmények. Sor került a szobrok bemutatására is, melyek Zomborban, Csókán, Hódegyházán, Doroszlón, Péterrévén, Szabadkán, Tóthfaluban, Újvidéken találhatóak. Szépek a festett üvegablakokon Szent Erzsébet képei, melyek az adai, bajmoki, magyarkanizsai, horgosi, nagybecskerekai futaki, újvidéki, verbászi, szabadkai templomokban vannak.

– A könyv készítése során vált nyilvánvalóvá, hogy nem tudtam felölelni minden Szent Erzsébet-emléket Vajdaságban. De célom, hogy begyűjtssem az anyagokat, közlétegyem, s megismertessem a művészetpártolókkal. Közkinccsé szerettem volna tenni mások számára ezeket a lappangó értékeket – fejezte be a tanárnő.

Végül meg is lehetett vásárolni a könyvet, s a szerző dedikálta.

TESZT ✓

Legyél a saját grafológusod!

Másold le az alábbi szöveget!

Az értelmező szótárak meghatározása szerint a grafológia az ember személyiségét vizsgálja a kézírásból. A kézíráselemzés azon a felismerésen alapul, hogy a kézírás ugyanolyan egyedi, mint az ujjlenyomat. Ahogy elfogadják az aláírást a személyiséget hitelesítő produktumként, úgy nincs okunk kételkedni abban sem, hogy a kézírás egésze jellemzi íróját.

Miután lemásoltad a szöveget, írd alá!
És most következzen a grafológiai vizsgálat:

1. Nézd meg, hogy vízszintes irányban a lap melyik részére írtad a szöveget!

- Inkább a bal oldalra..... 1 pont
- Kb. középre..... 3 pont
- Inkább jobb oldalra..... 5 pont

2. Vizsgáld meg a leírt sorok alakját!

- Ha a sorok alakja hullámosnak tűnik ..... 1 pont
- Ha a sorok alakja inkább egyenes..... 3 pont
- Ha a sorok a lap vége felé emelkednek..... 5 pont

3. Most az írás nagysága következik! Ha az a, m, s stb., vagyis a szár nélküli betűk átlagos magassága:

- csupán 2-3 mm vagy ennél kisebb..... 1 pont
- kb. 3 mm..... 3 pont
- 4-5 mm vagy ennél nagyobb ..... 5 pont

4. Álló betűid vannak, vagy valamelyik irányba döntöd a betűket!

- Ha a betűk inkább a jobb irányba dőlnek..... 1 pont
- Ha álló betűkkel (vagy az állóhoz hasonlóan) írtad le a szöveget..... 3 pont
- Ha a betűk inkább a bal irányba dőlnek..... 5 pont

5. A t betűk áthúzásának magassága:

- a t betű magasságát nézve, a felénél alacsonyabban..... 1 pont
- kb. a t betű közepén helyezkedik el a áthúzás..... 3 pont
- a t betű magasságát nézve, a felénél magasabban..... 5 pont

6. Vizsgáld meg az a és o betűk formáját!

- Az a és o betűk szűkek, inkább tojáshoz hasonlítanak..... 1 pont
- Az a és o betűk inkább kör alakúak..... 3 pont
- Az a és o betűk teltek, kicsit nagyobbak a többi betűnél..... 5 pont

7. Végül nézd meg alaposabban az aláírásod!

- Az aláírás betűmérete kisebbnek tűnik, mint a szöveg ..... 1 pont
- Az aláírás betűmérete ugyanolyan, mint a szöveg ..... 3 pont
- Az aláírás betűmérete nagyobbak tűnik, mint a szöveg ..... 5 pont

Add össze a pontokat, és olvasd el a megfelelő pontértékű jellemzést!

A teszt során megismerheted a grafológiai írásvizsgálat alapvető módszerét, és ennek segítségével a konfliktustűrő képességed. Első lépésként vedyél egy üres A4-es méretű lapot, a kedvenc írószered, és másold le a megadott szöveget.

25 vagy nagyobb pontszám:

Alapjában véve szereted a kihívásokat, nem zavarnak a nyílt összetűzések sem. Kezdeményező típus vagy, aki szereti akarátát rávetíteni másokra. Tele vagy energiával, nem ismersz gátakat magad előtt. Jellemző rád a szereplési és kiemelkedési vágy. Olyan önbizalommal rendelkezel, amely csak nehezen és akkor is csak rövid ideig ingatható meg. Nem igazán szeretsz másokhoz, a környezet diktálta feltételekhez alkalmazkodni, és nem ismersz középutat.

12-24 pont:

Nem keresed a konfliktushelyzeteket, de nem is menekülsz el előlük. Ingerküszöböd magas, aminek köszönhetően képes vagy a környezetedhez, a legkülönbözőbb helyzetek alkalmazkodni. Békés, de határozott vagy, azonban szükség esetén képes vagy megvédeni a számodra fontos dolgokat.

11 vagy kisebb pontszám:

Nagyon nehezen tudsz szembenézni a konfliktusokkal, inkább elkerülsz, mint felvállalod a nyílt összetűzéseket. Engedékeny, könnyen befolyásolható, kudarckerülő típus vagy, képes vagy alárendelni magad mások érdekeinek. Szereplési vágy nincs benned, szeretsz a háttérben meghúzódni. Nagyfokú alkalmazkodási és diplomáciai képességgel jellemez.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves vagyok, és nagyon szerelmes egy fiúba. Az a gondom, hogy az, akit szeretek, szőkik előlem. Kerüli a velem való találkozást. Amikor véletlenül összefutunk, egy szót sem szól hozzám. Nagyon szemtelenkedik velem. Én csak a barátnője szeretnék lenni. Ezt ő is tudja! Elhagyni nem tudom, mert bele vagyok zúgva. Igaz, hogy nem vagyok valami szép, és gazdag sem, de jószákos és segítőkész vagyok, és legalább emiatt az enyém lehetne. Kérlek, mond meg, mit tegyek?!

Móni”

Válasz:

Kedves Móni!

Sajnos nem vagy mesebeli hercegnő, és mi sem vagyunk mesebeli szereplők, ezért nem mennek úgy a dolgok, ahogyan te szeretnéd. Azzal, hogy jószákos vagy, még nem fogod magadba bolondítani a fiút. Azt hiszem, a legjobb lenne, ha ezt a fiút hagynád a manóba, hisz millió módon a tudtadra adta, hogy még nem is kedvel téged, nemhogy barátkozna vagy járna veled. Ha jó a meglátásom, akkor valami balul sült el, ott a legislegelejen, amikor feltűnően elkezdte járni utána, és a legkülönbözőbb pillanatokban felbukkantál, feltételezem a barátnőkkel együtt. Én a fiú helyében nagyon rosszul érezném magam, úgy, mintha valaki üldözne. És ha emellé még az osztálytársak macerálása is társul, háááát...! Addig is, hogy kigyógyulj a csalódásból, foglald le magad olvasással, tanulással, mindennapos tornával, a barátnőiddel való sétával, beszélgetéssel stb. Az ezekbe fektetett energia és idő meghozza majd a gyümölcsöt, mert te is sokkal magabiztosabb leszel, más lesz majd a fellépésed is, és nem te „üldözől”, hanem te utánad futnak majd a fiúk.

„Kedves Bori Mária!

Nagy gondom van az utóbbi hetekben. Szerelmes vagyok, és nem akar kibe, hanem a barátnőm fiújába! Nem tudom, mit tegyek? Senkit sem szeretnék megbántani. Az egyedüli, ami egy kicsit vigasztal, hogy a barátnőm csak rövid ideje jár a fiúval és lehet, hogy az egészből a végén nem lesz semmi, és akkor talán én is számításba jöhetnék nála. Mit tegyek?

Bibi”

Válasz:

Kedves Bibi!

Bármilyen legyen is a történeted vége, valaki meg fog bántódni, hisz a kapcsolatokban érzelmek születnek és halnak meg. Itt, a te esetében pedig többfajta kapcsolat is játékban van a szerelmi mellett, kétféle baráti, a barátnőddel és a fiúval is, mert ha együtt jártatok szórakozni és jókat beszélgettetek, akkor előbb vele is baráti kapcsolat alakult ki. Az a kérdés is felmerült bennem, hogy miért „kívántad” meg a fiút? Az biztos, hogy azért, mert megismerted őt, a barátnőd meséjéből és a közvetlen együttlételem alatt is. Az is közrejátszhat, hogy mindig oldott hangulatban vagytok együtt, szórakoztok, és az ő részéről sincs hódítási nyomás, hisz már jár valakivel, nem kell lépten-nyomon bizonyítania. Mellesleg azt is láttad és megtapasztaltad, hogy hogyan viselkedik kapcsolatban, és ez is tetszik neked. Vagy az is lehetséges, hogy nem is vagytok olyan jó barátnők, hogy irigyled őt, és azért szeretnéd, hogy a fiúja a tied legyen?! Minden esetre, ne mutasd ki az érzéseidet

egészen addig, amíg ők ketten nem szakítanak. Nagyon drámai és kellemetlen helyzetbe kerülhetnél. A várakozásnak pedig még egy előnye lehet, letiszázhatsz, hogy igazából tetszik-e a fiú, és tényleg szerelmes vagy-e belé, vagy szórakoztató volt vele egy kicsit flörtölni. Az is nagyon valószínű, hogy a barátnőd, még ha ők ketten szakítottak is, el fog hidegülni tőled, ha elkezdesz járni a volt fiújával. Azonban, ha már most elkezd neked csapni a szelet, amikor jár a barátnőddel, vagy ha részleteket kezd el mesélni a barátnőddel való szerelméből, akkor mindenféleképpen dobd a fiút, mert „trash”.

„Szia, B. s.!

Én egy 12 éves lány vagyok, és a gondom a barátnőmmel kapcsolatos. A legjobb barátnőmnek, akivel ovis korom óta barátkozok, hazudtam, kiderült, és most nem is beszél velem. Nagyon hiányzik a beszélgetéseink! Mit tegyek, hogy minél előbb kibéküljünk?

Barátnők”

Válasz:

Kedves Barátnő!

Azt hiszem, hogy te is megtapasztaltál egy nagy dolgot az életből, hogy a legjobb barátnővel való kapcsolat, az igazi barátság mennyire fontos. A vele való veszekedés sokszor fájdalmasabb lehet, mint a szerelmi szakítás. Néha pedig úgy éljük meg a dolgot, mintha az egész világ összeomlott volna. Ezért kell ápolni a barátságot.

Ami a te hazugságodat illeti, tudnod kell, hogy a hazugságok, bármilyenek is (kicsik, nagyok, jóhiszeműek vagy rosszmájúak) mindig a bizalmat ássák alá, rombolják le. A bizalom pedig a barátság egyik alappillére. Ha ez a bizalom egyszer meggingott, akkor nagyon nehéz újraépíteni.

Az életben úgy látjuk, hogy igenis szükségünk van apró hazugságokra, olyankor, amikor jót akarunk, vagy nem, azért mondjuk ki, hogy a másikat megbántuk. A barátnőnek nem kellene hazudnunk, mert biztos, hogy sokkal jobban szeretné, ha tőlünk hallaná az igazságot, bármilyen is az. Igaz, néha nem jár jól az, aki a hírt hozza, pl. ha te mondd meg, hogy láttad a fiúját egy másik lánnyal csókolózni. Megtörténik, hogy rád is megharagszik.

Amit megtehetsz, hogy újra kibéküljtek és ápolod a barátságodat az az, hogy:

1. Ne várj sokáig, hogy megbeszéljétek a problémát, ami miatt elhidegültetek egymástól.

2. Ha beszélgettek, ne vádaskodj, ne ródd fel neki a bűneit.

3. Néha, ha nem tudod szóban, négy szemközt elmondani a mondanivalódat, vagy csúnya dolgok jutnak eszedbe, inkább írd le, levélben. Olvasd át, és azt add oda neki.

4. Ha nem akar veled beszélni, keress valakit, aki közvetít köztetek, egy mediátort (közvetítőt), aki segít megoldani a problémát a barátnőddel, és fenntartani köztetek a kapcsolatot.

5. Ha semmi sem segít, hagyd békén egy ideig. Adj neki időt, hogy kifújja magát. Beszélgetést pedig akkor kezdeményezz, amikor már enyhült a haragja.

Én pedig szorítok nektek!

A becsületesség jutalma

Egyszer egy szegény paraszt elindult fát vágni. Gyerekei éhesek voltak, és ő a fa árából akart ennivalót venni. Az úton egy erszényt talált. Száz arany volt benne.

A szegény ember boldogan kezdett tervezgetni, mi mindent vásárol majd. De hirtelen eszébe jutott, hogy a talált pénz nem az övé. Elszégyellte magát, és nekilátott a munkának.

Sok fát vágott, de bizony eladni alig tudta. Gyerekei estebéd nélkül maradtak. Pedig apjuk zsebében ott csörgött a száz arany.

Másnap reggel kikiáltották a piacon, hogy egy kalmár elvesztette az erszényét. A becsületes megtalálónak húsz aranyat ígértek.

A szegény ember átadta az erszényt, a kalmár azonban sajnálta tőle a húsz aranyat. Ezért nagy mérgesen ráripakodott:

– Ebben az erszényben százharminc arany volt. Te csak százat hoztál vissza. A többit elloptad.

A két embert a nagyherceg elé vezették, hadd tegyen igazságot. A nagyherceg így szólt a szegény emberhez:

– Nem gondoltál arra, hogy ezzel a pénzzel megcsinálhatod a szerencsédet?

– Egy pillanatig az is eszembe jutott, de aztán beláttam, hogy a pénz nem az enyém, és nekiláttam a favágásnak.

– Egyetlen aranyat sem vettél ki az erszényből?

– Uram, tegnap sete vacsora nélkül maradtunk, mert nem tudtam eladni a fát.

– Hát te mit szólsz? – kérdezte a nagyherceg a kalmártól.

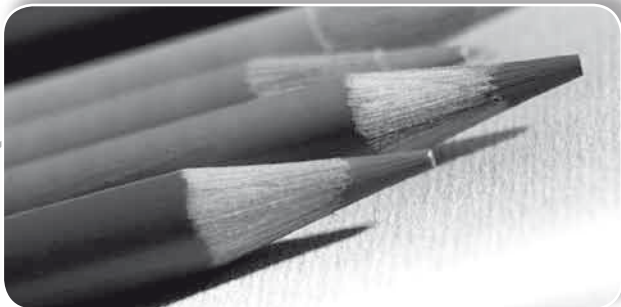
– Uram az erszényemben százharminc arany volt, és azt, ami hiányzik, csak ő vehette el.

– Te, szegény paraszt – szólt a nagyherceg –, nem kételkedem a szavaidban. Ugyan mi okod lenne, hogy csak harminc aranyat tarts meg, amikor a százharmincat is megtarthattad volna? Tenedek meg, gazdag kalmár, ugyan mi okod lehetne, hogy harminc arannyal többet követelj ettől a becsületes embertől? Világos tehát, hogy mindketten igazat szóltatok. Te, kalmárember, elvesztettél egy erszényt százharminc arannyal. Te meg, szegény ember, találtál egy másik erszényt száz arannyal. Fogd, és vidd haza, legyen a tied. Ha véletlenül találsz még egy erszényt százharminc arannyal, juttasd el ennek a becsületes kalmárnak. Te meg, derék kalmár – fordult a másikhoz –, várj türelemmel, és ha előkerül az erszényed, ne feledkezz meg a húsz arany jutalomról.

A szegény ember boldogan vitte haza az arannyal teli erszényt. A kapzsi kalmár pedig még most is várja, hogy valaki százharminc aranyat hozzon neki.

Spanyol mese

Illusztráció: Székely Géza

ZSIBONGÓ

Grafitkígyó faruhában

Niába fejlődik a világ, a ceruza sosem megy ki a divatból. Az első írószerek még faszénből, krétából, ólomból vagy fémezüstből készültek, és csak nagyon óvatosan volt szabad velük bánni. Később grafitrudat használtak, de az anyagot nehéz volt formálni, és könnyen is törött. Az 1700-as évek vége felé egy Hardtmund nevű építőmester rájött arra, hogy ha a grafitot heteken keresztül kövek között óvatosan dörzsöli, az őrleményt tisztított, finomított anyaggal keveri, kis vizet hozzáadva a masszát kiégeti, sokkal könnyebben alakítható, tetszőleges keménységű ceruzabelet kap. 1790-ben megszületett a mai ceruza, és az

írógyártók kénytelenek voltak mindenütt átvenni a linzi mester módszerét. Később különleges viaszkeverékkel is átítták a vékony kígyócskákat, ezzel azonban még nem lehetett írni. A ceruzakészítők ezért faruhába öltöztették. Különleges fára volt szükség, mert a vékony farudak vetemedése során használhatatlanná váltak a ceruzák. Az egyik ipari tanonc úgy gondolta, hogy a régi faházak gerendái, hajók árbocai épp megfelelőek erre. Az 1800-as évek végére már arannyal fizettek a használt cédrusért, ócska gerendákért, megkopott vasúti talpfákért. Idővel nemesítéssel és impregnálással már hársfából, égerfából és fenyőkből is elsőrendű ceruzahüvelyt tudtak előállítani. 1894-ben pedig megszületett a mindig hegyes írón, azaz a töltőceruza.

Kivi

A rendkívül finom gyümölcs eredetileg Kínából származik, de ma már Olaszországban, Franciaországban is termesztik, sőt, a türelmes kertészekedők akár nálunk is megpróbálkozhatnak ezzel a kétlaki kúszónövénnyel. A kétlakiság azt jelenti, hogy a természetéhez szükséges „fiú- és lánynövény” is, mert csak így hoz termést. Egész évben fogyasszuk belőle bőségesen, mert fáradtság esetén remek élénkítő, kiváló immunrendszer-erősítő, serkenti az emésztést. Fehérjét, cukrot, rostanyagot, kalciumot, foszfort, vasat, sok C-vitamint tartalmaz.

Mégis hasznos a rágógumi

Eddig sokan úgy gondolták, a rágógumizás csak egyfajta szórakozás. Nos, az utóbbi időben azonban kiderült, hogy a rágógumival jelentősen csökkenthetjük a fogak romlását.

Olyannyira jelentősen, hogy akár 40 százalékkal is csökkenhet a fogromlás. A budapesti Semmelweis Egyetem szakembereinek egy csoportja két éven keresztül hatszáz vizsgált, két részre osztva őket. Az egyik csoport naponta háromszor húsz percen át rágógumit rágott, a másik viszont nem. Azonos életmód, azonos étkezési szokások mellett a rágógumizó egyének fogainak állapota negyven százalékkal jobb állapotban volt, mint a rágógumit mellőzőeké. Így nyert megállapítást, hogy a rágózással fokozódik a nyálképződés, semlegesítődik a savas közeg, amelyek együtt járulnak hozzá fogaink jó állapotához. Persze nem mindegy, hogy milyen rágógumit vásároltok. A fentiek ugyanis természetesen a cukormentesekre érvényesek, hiszen a cukor nagyon is ártalmas a fogakra.

A kifordított farkas, templomgombig érő hó s a megveszett kabát

Münchhausen báró hajmeresztő lódításait olvasva talán senki nem gondolná, hogy ez a hazudozó bajnok nem az írói fantázia szüleménye. Német katonatiszt volt Münchhausen és valóban élt 1720 és 1797 között. Anekdotázó, mesélő kedvéről volt híres világszerte, mindig akadt hallgatója állítólagos kalandjainak.

Történeteit többen is feljegyezték, jócskán eltúlozva, kikerekítve, itt-ott hozzátéve. Legismertebb írójának G. Bürger számít, az ő könyvét fordították le magyar nyelvre is, Münchhausen báró kalandjai címmel.

Anagramma

					KACSO
					UGRAS
					SZOROZ
					KACSO
					ERMES
					KLARI
					KOROS
					TALAL
					IRANY
					OLDAL
					SODAR
					PEDER

A megadott szavak betűit rendezd át és írd be az ábrába! Csak arra vigyázz, hogy értelmes szavak legyenek! Ha jól dolgoztál, akkor a kiemelt oszlopban egy kortárs magyarországi költő nevét kapod.

Lóugrásban

I	E	K	O	B
K	K	B	R	A
O	R	M	A	R
K	O	V	L	T
E	J	A	S	N

– Mindig feldühítem a férjem, ha szőnyeget kell porolnia
– magyarázza Szabóné a szomszéd-asszonyának.
– Miért?

A választ megtudod, ha lóugrásban fejtet meg a rejtvényt.

Kicsi sarok

Mini rejtvények

		E	L	P	A	
S				A		Á
Ő		E	T		A	R

EÍKPR

ÁÁDRU

AKÓPR

Helyezd a felsorolt betűket az üres négyzetekbe úgy, hogy vízszintes és függőleges irányban is egy-egy értelmes szót kapj!

Szóláncok

1	VADÁSZ	2	MADÁR
	-----		-----
	CSŐ		KONCERT

Keress olyan szót, amely mind a felső, mind az alsó szóval egy-egy összetett szót alkot.

A 10. szám megfejtései

Keresztrejtvény

– Lehet is, elvégre egyszer már sikerülnie kell!

Szóláncok

1. torta, 2. játék, 3. dal, 4. kürt

Keresztszavak

Vízszintesen: veszekedő, szétnézek, élte, emlék
Függőlegesen: gesztenye, elmenekül, gyárkémény

Mini berakós

számítógép

Körszámtan

A keresett szám 21, mert az előző számhoz hol hozzáadunk 9-et, hol kivonunk belőle 7-et.

Kitöltőcske

gitár

A 9. skandináv rejtvény helyes megfejtése

A MAGYAR SAJTÓ NAPJA.

Könyvjutalmat kap:

Andruskó Norbert, Ada

A két Trenck

Rajzolta: Zórád Ernő

KÉSŐBB EGY MÁSIK IS...
ODÉBB TRENCK LEFECTETI
BARÁTJÁT, ÉS MEGPRÓ-
BÁLJA HELYRERÁNTANI A
KIMARJULT LÁBAT. AMIG
EZZEL BAJLÓDIK, PATKÓ-
CSATTOGÁST HALL. EGY
SZAKASZ HUSZÁR TŰNIK
FEL. MESSZE ELŐTTÜK
ZELGST KAPITÁNY.

BALRA TARTSATOK,
ARRA AZ OSZTRÁK HATÁR!

...ÉS ELVÁGTAT, JOBB FE-
LÉ VEZETVÉN EMBEREIT.
CSAKHOGY MOST MÁR
HALLANI MÁSFELŐL IS AZ
ÜLDÖZŐK KIÁLTOZÁSÁT.

ODÉBB MEG A GYORS
SODRÚ NEISSE FOLYÓ ÁLL-
JA ÚTJUKAT.

LEHETETLEN
(ATJÜTNUNK RAJTA!

MÉGIS MEGKÍSÉRLIK...

(Folytatjuk)

Élet ég és föld között

– Kérem, ne fotózzon engem! – figyelmezteti angolul a jegyszedő apáca az egyik kelekótya turistát a Meteórák Ájiosz Sztefánosz nevű kolostorának bejáratánál. A hely különlegessége, hogy 1961 óta apácák lakják, és Szent Haralambosz csodatévő koponyáját őrzik. Az ereklye állítólag megállította a középkori pestisjárványt.

Persze nemhogy fényképezni, még szóba elegendeni sem igen lehet a turisták számára belépőket és ikonokat árusító apácákkal; elnéző, kedves mosollyal néznek keresztül rajtunk. A kenyéren, vadmézen, sajton és tejen élő apácák és szerzetesek szorgalmas földművesként minden talpalatnyi helyet megművelnek a sziklák közelében. Kertészkednek, gyümölcscsel, szőlővel foglalkoznak. A kolostorok lényegében önellátók, miközben naponta több ezer turistát képesek fogadni. Igaz, a lakók többsége az „invázió” idejére visszavonul. Napjaikat munkával, imádsággal, tanulással, pihenéssel töltik.

A látogató számára rejtély, hogy az első szerzetesek miképp tudtak feljutni a sziklák tetejére. Talán a 10. században a torony alakú természeti képződményeket még magas fák övezték, amelyeket utóbb kivágtak. A feljutás azonban később sem lehetett kényelmes a csőrőlökkel felhúzott hálókban, ketrecekben. A vrizoni, a kötélkosár számos esetben a szikláknak csapódott, és a balsorsú szerzetes fejlel lefelé himbálózva tette meg az út hátralévő részét... Ha a kötel elszakadt, a szerzetes lebukfencezett a mélybe – ezt isteni akaratnak tulajdonították.

A Nagy Meteóra kolostorig több mint százötven, sziklába vájt lépcsőfokot kell legyűrni. Ötszáz méter magasan vagyunk a thesszáliai síkság felett, s mintha repülőgépről tekintenénk a szikrázó nap fényében fehérülő falvakra.

A kolostorudvart a főtemplomon kívül három kis kápolna zárja közre. A refektóriumban megcsodálhatjuk a kolostor kincseit: kéziratosokat, ereklyéket, a könyvtárban több mint hatszáz nagyon régi kötetet (kódexet) találunk! Egy lezárt teremből a rég elhunyt alapító atyák és utódaik koponyái néznek vissza. A következő ajtók már a hajdani ebédlőtermet, a konyhát és azok felszerelési tárgyait rejtik. Hatalmas, ötszáz éves asztal mellé telepedünk. Megszagolom a lapját, illata, mint egy ódon bibliáé.

Lefelé jövet elgyönyörködhetünk a sziklatömbök lábainál heverő Kasztraki szerelmes fiataljainak áldozatkészségében. A falucska felett, a több száz méter magasan lévő üregekben színes kendők százai virítanak. A helybeliek régi hagyománya: aki kendőt kap egy hölgytől, Szent György napján felviszi a sziklaüregbe, hogy ajándékozza (és egyébként is mindenki) számára bizonyítsa bátorságát, érzelmi komolyságát.

A falu a három kilométerre lévő Kalambaka mellett egyébként a modern sziklamászás szerelmeseinek is támaszpontul szolgál. A Meteóránál így keveredik múlt és jövő, a kolostorok meglátogatása mellett akár alapfokú sziklamászó tanfolyamokon is részt vehetnénk.

Az eredeti görög kifejezés, a Ta Meteóra ég és föld közti vidéket jelent. És valóban: a torony alakú sziklákon elhelyezkedő kolostorok láttán az utazó nehezen tartja elképzelhetőnek, hogy azokat emberi kéz építette volna, több száz méter magasban távol égtől és földtől.

Kezdetben vala – a tudósok szerint mintegy hatvanmillió évvel ezelőtt – a thesszáliai síkság helyén egy óriási tó. Kiszáradása után a páncél keménységűvé szikkadt hordalékanyagokat elegáns és karcsú, több száz méter magas sziklákká erodálták a földcsuszamlások meg a viharos szelek. Az égnek meredő, oldalaikon barlangokat, üregeket rejtő sziklákat a magányra, az Istennel való párbeszédre vágyó remeték a tizedik század környékén fedezték fel. Eleinte a lakályosnak semmiképp nem mondható barlangokban laktak. Majd egyre többen érkeztek, és szükségét érezve a közös imáknak, megalapították az első közösséget.

Miként a világi életben, a szerzetesközösségek életében is megkülönböztethetőek jobb és rosszabb időszakok. A fénykor a 14–15. századra tehető. Az egyik leghíresebb szerzetes, Athanasziosz 1334-ben alapította meg a Nagy Meteórát, és teremtette meg a szervezett szerzetesélet alapjait. Több mint negyven kolostorban éltek regulája szerint. Az akkor még független bizánci és szerb állam bőkezűen támogatta a szerzeteseket, akik világi életükben nemegyszer előkelő család sarjai voltak. A török hódoltságban „Oszmán vad népe” ugyan vallásukban többnyire nem háborgatta a közösségeket, ám azok hanyatlása – nem utolsósorban belső ellentétek miatt – már megkezdődött.

A kolostorok lakói évszázadokon az ortodox görögység történelmének, hagyományainak, művészeinek őrzői voltak. Ma is készülnek freskók, virágzik az ikonfestészet. A kincstárban régi evangéliumok, kódexek és más kéziratosok sorakoznak, amelyek a görög klasszikusok műveit örökítik meg. Itt őrzik a különböző mesterségek titkait rejtő szent iratokat. A „kincstárakban” díszes poharak, pecsénymók, fagrafványok mesélnek a múltrol.

A legnagyobb pusztítást a Wehrmacht katonái okozták a második világháború során. A németek több épületet is elpusztítottak, „művükre” a koronát a kommunista partizánok tették fel. A szerzetesek egy része később visszatért, ám azóta el kell viselniük a turisták kíváncsiságát. Jelenleg fél tucat kolostorban élnek – este meg reggel – zavartalanul, egyébként türelemmel fogadják a sziklakompozícióktól tágra meredt szemű látogatókat.

Mariah Carey, a slágerkirálynő

Mariah 1970-ben született fehér anya és afroamerikai apa gyermekeként, zenei tehetségét pedig volt kitől örökölnie, hiszen nagyjapja és édesanyja életét is a zene töltötte ki. Különleges nevét egy musicalből kapta: az 1969-es Paint Your Wagon című filmben hangzik el egy dal, amelynek címe: They Call The Wind Mariah. Szülei 3 éves korában elváltak, Mariah az édesanyjával maradt, aki nagyon korán felfedezte lánya fantasztikus zenei tehetségét, Mariah pedig saját bevallása szerint 4 éves kora óta énekesnőnek készült. Ebben operaénekes édesanyja természetesen hatalmas segítség volt, korán megkezdődött Mariah zenei képzése. Megtanult zongorázni, és már egész fiatal korában nyitott volt különböző zenei stílusokra, édesanyja révén megismerkedett a jazz-zel, a soulal is és a gospellel is, mindennek a hatása egyértelműen érződik későbbi albumain. Ahogy nőtt, egyre biztosabb volt elhatározásában, és minden energiáját zenei tehetségének képzésére fordította, demófelvételeket is készített, aminek hamarosan meg is lett az eredménye.

A sorsfordító pillanatra 1988 novemberében került sor: egy partin Mariah átadta egy demóját Jerry Greenbergnek, a Sony Music egyik munkatársának, de Tommy Mottola, a lemezkiadó elnöke kikapta a kezéből, majd távozott, és ahogy mondani szokás, a többi történelem. Tommy Mottola azonnal tudta, hogy aranyat talált, és gyorsan meg is kötötték a szerződést a fiatal énekesnő és a Sony Music között.

1990-ben jelent meg a debütáló lemez Mariah Carey címmel, rajta olyan slágerekkel, mint a Vison Of Love, a Love Takes Time, a Someday és az I Don't Wanna Cry, ezek a dalok mind elsősk lettek a Billboard slágerlistán, elsőlemezes énekestől ez nem mindennapos dolog. Hihetetlen gyorsan, egy évre rá már meg is jelent második lemeze, az Emotions, ami hasonló sikereket aratott, mint az első. A címadó dal szintén listavezető lett, és ezzel Mariah megdöntötte a Jackson 5 rekordját: ő volt az első, és azóta is egyetlen előadó, akinek mind az első 5 kislemeze vezette az amerikai slágerlistát. Ezt követték a rangos zenei díjak, páratlan kezdete volt ez egy páratlan karriernek.

1992-ben szerepelt az MTV Unplugged műsorában, ahol előadta a nagy sikert aratott Jackson 5 slágert, az I'll Be There-t, a műsor pedig CD-n is megjelent. 1993-ban jött a következő album, a Music Box, ez lett Mariah legnagyobb példányszámban elkelt lemeze, ezzel lett világszerte ismert énekesnő. Ez az a Mariah Carey, aki talán a legtöbb ember tudatában él a mai napig, a fantasztikus hangú énekesnő, aki olyan megaslágereket énekel magával ragadó módon, mint a Without You, a Dreamlover vagy a Hero.

1994 újabb hatalmas sikerű albumot hozott, a Merry Christmas, ami máig minden idők legsikeresebb karácsonyi albuma. A sikert pedig még mindig lehetett fokozni, 1995-ben újabb ikonikus Mariah-album jelent meg, a Daydream, újabb listavezető dalokkal: Fantasy, a Boyz 2 Menel közösen előadott One Sweet Day, valamint az Always Be My Baby.

1997-ben elkészült a Butterfly album, ami valóban teljesen új volt zeneileg: R'N'B-s, hip hapos hangzással, az albumhoz készült első videoklipben, a Honey-ban pedig Mariah a korábinál sokkal szexibb imázst választott. 1998-ban Mariah részt vett a legendás Divas Live koncerten, együtt lépett fel a kilencvenes évek nagy énekesnőivel. 1998-ban meg is elkészítette karrierje leghatásosabb duettjét, az Egyiptom hercege betétdalát, a When You Believe-et Whitney Houstonnal közösen. Ugyanebben az évben jelent meg Rainbow című albuma, melynek első slágere a Heartbrekaer volt, egy újabb nr one, így Mariah elmondhatja magáról, hogy ő az egyetlen előadó, akinek a kilencvenes évek minden egyes évében volt listavezető slágere.

2002-ben megjelentette a Charmbracelet albumot, mely újra sikert hozott neki, arról is főleg a Through The Rain című dal, mely egy fantasztikus énekesnő visszatérése volt. A sikert turnéval fejezte meg, a 2003-as Charmbracelet Tour feledhetetlen élmény minden rajongónak, különösen úgy, hogy egy energikus és kiegyensúlyozott énekesnőt láthattunk itt.

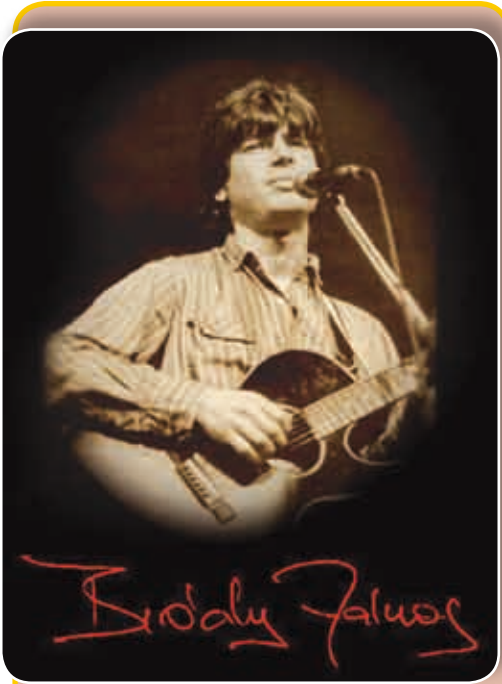
2005-ben adta ki a The Emancipation Of Mimi albumát mely tökéletesen megfelel a címének, minden tekintetben egy érett előadó kiforrott munkája. A lemez hatalmas kritikai és közönség-siker lett, és újabb nr one slágereket hozott Mariahnak, pl. a rekorder We Belong Togethert, ugyanis ez a dala vezette legtovább a slágerlistákat. A Glitter-fiasco után Mariah ismét a csúcson volt. Az albumot turné is követte, az Adventures Of Mimi, ami már DVD-n is kapható.

Mariah legújabb lemeze az E = MC2 2008. április 16-án jelent meg, az ehhez tartozó első sláger, a Touch My Body volt, mely karrierjének legújabb nagy slágere lett...

Penélope Cruz élteti Spanyolország

Frisz Oscar-díja után máris egy újabb, szülőhelye kitüntetésével lett gazdagabb Penélope Cruz spanyol színésznő, akinek győzelméhez művészek és politikusok is gratuláltak. A Madrid szomszédságában lévő Alcobendas önkormányzata „kedvenc lányává” fogadta az ott született és éveken át ott élő színésznőt. A polgármester elmondta, hogy különleges ünneplést terveznek a művésznő tiszteletére, és a városka egyik utcáját is róla nevezik el. A Cruz felfedező kétszeres Oscar-díjas filmrendező, Pedro Almodovar közleményben üdvözölte a színésznőt, akit bátor szerepválasztásaiért dicsért. „Elsőként ugrott, ejtőernyő nélkül” – fogalmazott a rendező.

Földvár felé félúton

Ott állt a lány az út jobb oldalán,
Egy sárga rózsza hervadt homlokán,
A szürke úton csak állt, várakozón,
Földvár felé félúton.

Az őszi napfény bágyadtan virult,
Az őszi bánat szép szemére hullt,
Oly ismerős volt, hogy honnan, nem tudom,
Földvár felé félúton.

Megszólítottam, bár nehéz volt szívem,
Földvár felé, ha eljön, elviszem.
Nem válaszolt, csak nézett, álmodón,
Földvár felé félúton.

Vártam egy percet vagy annyit sem talán
És mérgelődtem, tán süket ez a lány?
Még egyszer szóltam, ha nem jön, itt hagyom
Földvár felé félúton.

Csak állt ott némán s nem fordult felém,
Az őszi napfény felragyogott szemén,
Egy könnycsepp gördült arcán, csillogón,
Földvár felé félúton.

Nem kértem többször, hisz vártak már reám
A földvári kultúrház ócska színpadán.
Otthagytam őt és mást is, jól tudom,
Földvár felé félúton.

Azóta nézem az út jobb oldalát.
Talán még egyszer meglátom azt a lányt,
Ha megtalálom, megvizsgálom,
Földvár felé félúton.

Mexikóban turnézik a Vodku v Glotku

A közép-európai világzenét játszó Vodku zenekar március 11-e és 31-e között Mexikóban turnézik. Az együttest – a magyar előadóművészek között szinte egyedülálló módon – harmadszor éri a megtiszteltetés, hogy 2001 és 2005 után újabb mexikói koncertkörúton mutathatja be műsorát.

A 2009-es turné minden korábbiánál nagyobb kihívás a zenekarnak. Ez vonatkozik a fellépések számára és a megtett út hosszára is. Ugyanis a csapat 19 nap alatt Mexikó 15 városában 15 koncertet ad majd. A turné csaknem három hete alatt több mint 6500 kilométeres út vár a Vodku zenekarra, ami elég nagy erőpróbának tűnik.

Az első fellépésre március 13-án a Mexikói-öböl partján fekvő Verac-

ruzban került sor, 14-én pedig Dél-Mexikóban, Oaxaca városában koncertezett az együttes. Ezután 1500 kilométeres autóbuzos utazás következett északra, és 17-én már Monterrey-ben hallhatta a mexikói közönség Közép-Európa zenéjét a Vodku előadásában.

Ezt követően március 29-ig mindennap más város látja vendégül a formációt, többek között Guadalajara, Guanajuato, Durango, Zacatecas, San Luis Potosi, Lázaro Cardenas, Uruapan és Tepic.

Az együttes műsorán a Kikötő és a Más című lemezek anyaga mellett új, egyelőre kiadatlan dalok is szerepelnek. Sok kitarást kívánunk a hosszú útra és nagyon jó fellépéseket!

Pete Wentz

A Fall Out Boy sztárja nem tud betelni újszülött fiával, Bronx Mowgli-val. „A lehető legtöbb időt töltöm vele, és egyre jobban rajongok érte! A minap először nevetett, és bár megéltem már egyet s mást, de ennél csodálatosabb pillanatot elképzelni sem tudnék!” – mesélte. Hát nem édes?

NEVEM: Kávai Antal.
BECENEVEM: Tóni.
CÍMEM: 24207 Orom, Nagy út 83.
SULIM NEVE, OSZTÁLYOM:
 Kis Ferenc Általános Iskola,
 6. osztály
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Rajz,
 magyar, torna, angol, matek.
AMI NEHEZEN MEGY: Biológia,
 szerb, német.
KEDVENC OLDALAM
 A JÓ PAJTÁSBAN: Vicckupac.
KEDVENC TANÁROM:
 Kenyeres Boglárka.
KEDVENC SOROZATOM:
 Jóban Rosszban.
KEDVENC KÖNYVEM: A Pál utcai
 fiúk.
KEDVENC ÉTELEM ÉS ITALOM:
 Pizza, Coca-Cola.
KEDVENC SZÍNEM: Kék.
KEDVENC ÁLLATAIM: Ló, kutya.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
NO ÉS A SZERELEM? Van egy
 martonosi.
KIBE ESTEM BELE? Krisztinába.

**A hálás közönség
egy része**

**Micsik Béla előadás
közben**

Március 16-án a Népkörbe mentünk. Micsik Béla törökbecsei hangszerkészítő tartott egy rövid előadást. Sokféle hangszert mutatott be: a cite-rát, tekerőt, furulyát, basszusrömböt... Nekem legjobban a doromb, a körtemuzsika és az okarina tetszett. A körtemuzsika úgy néz ki, mint egy körte, az okarina répara hasonlít.

Mindenkinek tetszett az előadás. Élménnyel gazdagodva tértünk vissza az iskolába.

**Besnyi Botond, 3. c osztály,
J. J. Zmaj iskola, Szabadka**

Életemben először láttam dűnyögőt és körtemuzsikát. A legérdekesebb a dűnyögő volt, mert érdekes hangot adott. Amikor belemondta a nevét, mélyebben hallatszott. Viccesen mondta el Béla bácsi a dolgokat. A hangszereiről úgy beszélt, mintha azok az ő állatai lennének.

Ha lehetne, én szeretnék megtanulni furulyán játszani.

Jurcsák Hajnalka, 3. c osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

A Jó Pajtás megjelenését támogatja

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje út 2. Szabadka
support@tippnet.co.yu www.tippnet.co.yu

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

■ YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
 ■ Kiadja a Magyar SZÓ Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Kókai Péter** ■
 ■ Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefon) ■ Telefax: +381/21/ 475-400-9 (csak fax) ■
 ■ Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
 ■ Dinár-folyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám): 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
 ■ Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
 ■ Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
 ■ Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■